

ĐẠI ĐẠO TAM KỶ PHỔ ĐỘ
TÒA THÁNH TÂY NINH

QUYỀN NĂNG-SỨC MẠNG
của NGƯỜI PHỤ NỮ theo CAO ĐÀI GIÁO

DẤ TRUNG TỬ

TÀI LIỆU SƯU TẦM 2014
hai • không • một • bốn

Ebook được làm theo ẤN-BẢN phổ biến trên Website của **DAOCAODAI.INFO**. Mọi góp ý, đề nghị bổ túc, sửa đổi những sơ sót, có thể có, xin vui lòng gửi điện thư vào địa chỉ: *Tamnguyen351@live.com*

Thành thật tri ơn soạn giả **DẤ TRUNG TỬ, BAN PHỤ TRÁCH PHỔ BIẾN KINH SÁCH WEBSITE DAOCAODAI.INFO** đã bỏ nhiều tâm-huyết và công sức trong việc sưu tập, biên khảo, đánh máy, in ấn hay phổ biến trên Website ngõ hầu **GIÁO-LÝ ĐẠI-ĐẠO** được phổ truyền rộng rãi, lưu lại di-sản tinh-thần vô-giá cho thế-hệ hiện tại và nhiều thế-hệ tiếp nối mai sau.

California, 02/01/2015

Tâm Nguyễn

.....

QUYỀN NĂNG SỬ MẠNG **của NGƯỜI PHỤ NỮ THEO CẠO ĐÀI GIÁO**

.....

DÃ TRUNG TỬ

MỤC LỤC

TIỂU DẪN	7

PHẦN I

QUYỀN NĂNG VÀ SỰ MẠNG CỦA NGƯỜI PHỤ NỮ.....	11

- **ÂN HUỆ CỦA ĐỨC MẸ BAN CHO NỮ PHÁI.....** 12
- **QUAN NIỆM SAI LẦM VÀ ÍCH KỶ CỦA MỘT SỐ PHỤ NỮ HIỆN NAY.....** 14
- **SỰ TƯƠNG QUAN GIỮA ĐỨC MẸ VỚI NỮ PHÁI.....** 16
- **SỰ BÌNH ĐẲNG NAM NỮ.....** 17
- **PHẨM CHẤT CỦA NỮ GIỚI.....** 20
- **ẢNH HƯỞNG CỦA NGƯỜI PHỤ NỮ TRONG ĐỜI SỐNG NAM GIỚI.....** 21
- **PHƯƠNG THỨC GÂY THIỆN CẢM CỦA PHỤ NỮ VỚI NAM GIỚI.....** 23
- **TIỂU KẾT.....** 27

PHẦN II

TAM TÙNG TỬ ĐỨC CỦA NGƯỜI PHỤ NỮ CAO ĐÀI GIÁO VÀ THEO QUAN NIỆM HIỆN ĐẠI	29

- **ĐẠI CƯƠNG.....** 29
- **TAM TÙNG TỬ ĐỨC CỦA THỂ ĐẠO** 31
 - **1. TAM TÙNG LÀ GÌ** 31
 - **2. TỬ ĐỨC.....** 37
- **TAM TÙNG TỬ ĐỨC THIÊN ĐẠO** 47
- **KẾT LUẬN.....** 53

PHỤ TRANG	55

- **DANH NGÔN VỀ PHỤ NỮ.....** 55
- **DANH NGÔN VỀ TÌNH YÊU** 72

TƯ LIỆU THAM KHẢO..... 79

- **LỜI TRI ÂN CHÂN THÀNH.....80**

TIỂU DẪN

THEO QUAN ĐIỂM CỦA CAO ĐÀI GIÁO THÌ QUYỀN năng và sứ mạng của người phụ nữ rất là quan trọng đối với nhân loại, nên trong kinh Thế đạo đã có câu:

*“Con người nắm vững chủ quyền,
Thay Trời tạo thế giữ giềng nhơn luân”*

■ *[Kinh Hôn phối]*

Cao Đài giáo cho rằng, vai trò của người phụ nữ là duy trì nòi giống cho loài người, là chiếc cầu nối cho các Chơn linh ở Cõi Trên đầu thai xuống phàm trần. Với người phụ nữ trên phương diện thực tế, sứ mạng cao cả của họ không phải là trở nên một nhà lãnh tụ ở ngoài đời, hoặc chiếm những cấp bằng lớn về khoa cử, nhưng là để tạo nên những thể xác cho những linh hồn nơi cõi Thiêng Liêng Hằng Sống nhập thế, là chiếc cầu nối cho những Chơn linh Thần Thánh Tiên Phật giáng trần. Đây không phải là chuyện hoang đường mà là thực tế, những Thần Thánh Tiên Phật giáng trần từ xưa đến nay, đều do nữ phái sinh sản, từ các vị giáo chủ như Đức Phật Thích

Ca, Phật Quan Thế Âm, Chúa Jésus, Lão Tử, Khổng Tử..., xuống thế gian đều qua chiếc cầu của nữ phái. Theo chơn truyền Cao Đài giáo, thì Cửu vị Tiên nương nơi Diêu Trì cung, đầu sanh xuống thế gian cũng theo con đường này.

Còn vấn đề “*nam nữ bình quyền*”, thì vào những thập niên đầu của thế kỷ XX (1925) đạo Cao Đài khai sáng ở một nước thuộc địa, lãn phong kiến, thời đại bấy giờ, ngoài xã hội còn đặt nặng vấn đề trọng nam khinh nữ. Còn trong gia đình thì vai trò người nữ cũng bị coi thường theo kiểu “*Khưê môn bất xuất, chông chúa, vợ tôi*”. Trong lúc đó Cao Đài giáo đã sớm có một quan niệm đúng đắn, là đã rất coi trọng vai trò của nữ phái, cho nên đã sớm đặt nặng vấn đề bình đẳng giữa nam nữ, nên đã chủ trương “*nam nữ bình quyền*”. Mãi cho đến những thập niên gần đây theo đà tiến hóa của văn minh nhân loại, nên xã hội mới đề cập đến vấn đề này. Như vậy là Cao Đài giáo đã đi trước thời cuộc và xã hội hàng mấy thập niên.

Cao Đài giáo còn động viên nữ lưu trau dồi văn hóa, nâng cao khí phách, kể vai sát cánh với nam nhi, để điểm tô cơ nghiệp của nòi giống Lạc Hồng:

*Dụng văn hóa trau trịa nữ phách,
Lấy kinh luân thúc thách quân hồng.
Gươm thu giúp sức gươm hùng,
Điểm tô nghiệp cả con Rồng cháu Tiên.*

■ [Nữ trung tòng phân]

Người phụ nữ Cao Đài trước tiên cần phải thực hiện Tam tòng Tứ đức của Nhơn đạo. Chúng ta có thể khẳng định, Tam tòng Tứ Đức mãi mãi là “*khôn vàng thước ngọc*” của người phụ nữ ở mọi thời đại, không thời nào có thể xem nhẹ được. Nhưng có điều phải linh động,

tức là phải có nhiều sự thay đổi để phù hợp với thể thái nhân tình của thời đại mới.

Người phụ nữ Cao Đài, thực hiện xong Tam tòng Tứ đức của Nho đạo, còn phải trau luyện để thăng hoa thành Tam Tòng Tứ Đức của Thiên đạo, trở nên một trong Thánh thể Chí Tôn, để tế độ chúng sanh, mới mong thoát khỏi oan khiên, trở về ngôi vị cũ. Ngay bà Đoàn Thị Điểm dù nguyên căn là một nữ Tiên, nhưng trong kiếp sanh thiếu công phổ độ, nên khi chết vẫn ngồi ở thanh tịnh đại hải, Chờ 178 năm sau khi khai Đạo, Đức Chí Tôn ân xá cho bà về cơ viết tám bài Kinh Thế đạo và quyển Nữ Trung Tòng Phận để tế độ nữ phái, Bà mới được trở về Diêu Trì cung (Theo thuyết đạo của Đức Hộ Pháp 26-10 Tân Mão /1951).

Vì có công phổ độ mới giải được tiền khiên oan trái. Đức Chí Tôn dạy rằng:

“Có công phổ độ giải tiền khiên”

Dù cho một vị Đại La Thiên Tiên xuống trần mà không tu, tức là không có công phổ độ, thì cũng không thoát khỏi được cửa luân hồi.

PHẦN I

QUYỀN NĂNG VÀ SỨ MẠNG CỦA NGƯỜI PHỤ NỮ

QUYỀN NĂNG VÀ SỨ MẠNG CỦA NGƯỜI PHỤ NỮ, theo quan điểm của Cao Đài giáo, thì rất là quan trọng đối với nhân loại. Vai trò của người phụ nữ trong Nhơn đạo là duy trì nòi giống cho loài người, là tạo thể xác cho các Chơn linh ở cõi Thiêng Liêng Hằng Sống nhập thể, là chiếc cầu cho Thần Thánh Tiên Phật giáng trần. Khi xong phần Nhơn đạo, thì người phụ nữ sẽ bước lên phần Thiên đạo, là hiệp nhất với Đấng Tạo Hóa, làm một thành phần trong Thánh thể của Chí Tôn để cứu thế độ nhân. Trong Nữ trung tòng phận có câu:

*Để chuông mõ dựa kẻ sơn phấn,
Chất nhơn tình chống cận kệ kinh.
Tâm ẩn ái giúp Chí Linh,
Biển mê chèo chiếc thuyền tình độ nhân.*

Còn theo quan điểm hiện đại thì Đức Giám mục C.W. Leadbeater, vị tiền bối của hội Thông thiên học thế giới, cũng đã nhận định về sứ mạng cao cả của người phụ

nữ như sau:

“Với người phụ nữ về phương diện huyền bí, sứ mạng cao cả của họ không phải là trở nên một nhà lãnh tụ ở ngoài đời, hoặc chiếm những cấp bằng lớn về khoa cử, và sống trong tháp ngà, nhưng là để tạo nên những thể xác cho những linh hồn sẽ đầu thai xuống trần.

Vậy phụ nữ không nên coi sứ mạng này là một việc xấu, hổ thẹn, nên che đậy dấu diếm và không nên bàn tới. Trái lại đó là sự vinh diệu nhất của một kiếp làm đàn bà, một cơ hội lớn lao mà chỉ đàn bà mới có, còn đàn ông thì không làm được. Nam giới thì có những cơ hội và vai trò khác, nhưng cái vinh diệu huy hoàng của người làm mẹ thì không phải là của họ.

Chính nữ giới mới làm công việc to tát này, là để giúp đỡ thế gian trong việc duy trì nòi giống, và họ làm công việc này với một sự hy sinh, đau đớn, mà những người bên nam giới không thể nào biết hết được một cách trọn vẹn về sự hy sinh của họ”

■ [Trích Chơn sư và Thánh đạo nguyên tác của C.W. Leadbeater – Nguyễn Hữu Kiệt dịch].

Quan điểm của Đức Giám mục C.W. Leadbeater cũng đồng quan điểm của Cao Đài giáo trong vấn đề quyền năng và sứ mạng của người phụ nữ, là duy trì nòi giống cho loài người, tạo nên những thể xác cho những linh hồn nơi cõi Thiên Liêng Hằng Sống nhập thể, là chiếc cầu nối cho những Chơn linh Thần Thánh Tiên Phật giáng trần.

ÂN HUỆ CỦA ĐỨC MẸ BAN CHO NỮ PHÁI

Theo quan điểm hiện đại, thì Đức Giám mục C.W. Leadbeater, vị tiền bối của hội Thông thiên học thế giới

đã nhận định về ân huệ của Đức Mẹ ban cho người phụ nữ như sau:

Vì sứ mạng cao cả của nữ giới là tạo nên những thể xác cho những linh hồn sẽ đầu thai xuống trần – do công việc lớn lao phải làm và sự đau đớn mà họ phải gánh vác – mới có một cơ quan đặc biệt của Quân Tiên Hội trên địa cầu, mà trách nhiệm của Đấng Cao Cả trông coi Cơ quan ấy là trợ giúp cho mỗi người đàn bà khi sinh sản đau đớn, và đưa đến cho họ một sự giúp đỡ, tùy theo nghiệp quả riêng của họ. Như chúng tôi đã nói Đức Mẹ có dưới tay rất đông những vị Thiên Thần, được gọi đến tận nơi để trông nom săn sóc cho người mẹ trong khi lâm bồn. Như vậy Đức Mẹ có thể cùng một lúc hiện diện khắp mọi nơi mọi lúc cùng một lần trên khắp thế gian, xuyên qua các Thiên Thần bên cạnh giường của mỗi sản phụ.

Đức Mẹ luôn luôn muốn rằng mỗi người phụ nữ lâm bồn, nên chọn lấy một nơi sanh trong lành và tốt đẹp. Ngài muốn rằng họ nên nuôi lấy tình thương sâu đậm và chơn thật, cùng những tư tưởng thánh thiện cao quý, để cho khi sanh sản họ rút được những ảnh hưởng và ân huệ thanh cao xuống cho đứa hài nhi, và như thế đứa trẻ sinh ra trong một hoàn cảnh thuận lợi cho việc bắt đầu một cuộc đời mới. Nó phải được sanh ra trong bầu không khí đầy từ điển trong sạch, tinh khiết và tốt đẹp nhất, và người mẹ cần phải giữ gìn cho đúng phép vệ sinh trong từng chi tiết nhỏ nhặt. Có được như vậy, đứa trẻ sinh ra với một xác thân tốt đẹp và lành mạnh, để dùng làm một khí cụ cho linh hồn tiến hóa”

■ [Trích Chơn sư và Thánh đạo nguyên tác C.W. Leadbeater / Nguyễn Hữu Kiệt dịch].

Trên thực tế nhiều người mẹ có đức tin mạnh mẽ,

khi sanh con đã từng thấy Đức Mẹ hiện đến bên họ, an ủi họ, và nhiều người khác tuy không có hân hạnh được thấy Đức Mẹ, nhưng họ cũng có cảm giác hưởng được ân huệ và sự cứu giúp của Đức Mẹ ban cho họ, như sự an toàn, không bị đau đớn trong lúc sinh nở.

QUAN NIỆM SAI LẦM VÀ ÍCH KỶ CỦA MỘT SỐ PHỤ NỮ HIỆN NAY

Hiện nay có một số quan niệm sai lầm đang phổ biến của phụ nữ nhất là ở Tây phương là thích độc thân, hoặc dù đã có gia đình cũng không muốn sinh con cái, Đức Giám mục C.W. Leadbeater đã phát biểu như sau:

“Do một quan niệm sai lầm và ích kỷ càng ngày càng thịnh hành ở phương Tây, người ta cho rằng ngày nay nam nữ không có đủ phương tiện vật chất đi đến hôn nhân, và tạo nên một gia đình đông con là một gánh nặng quá sức của họ. Vì họ không hiểu cái sứ mạng thiêng liêng của nữ giới khi họ được sinh ra làm đàn bà, nên nhiều phụ nữ ngày nay muốn được tự do khỏi sự ràng buộc gia đình, để bắt chước sống và hành động theo nam giới, thay vì nhận lãnh vai trò tốt đẹp của họ. Một khuynh hướng tư tưởng và hành động như thế dĩ nhiên là rất tai hại cho tương lai của giống nòi, vì nếu theo cái đà đó, thì phần nhiều những cặp vợ chồng thuộc về hạng tiến hóa cao về thiên lương, lại không tham gia trong việc duy trì nòi giống, mà lại giao hoàn toàn trách nhiệm đó cho những linh hồn thuộc về hạng bất hảo và chưa tiến hóa trên đường đạo đức.

Tại những xứ sở đang phát triển thì hoàn cảnh khác hẳn, mỗi người nam nữ đến tuổi trưởng thành đều lập gia đình. Nhưng dấu cho họ ở những giai cấp cao, họ vẫn thường thiếu sự chăm sóc chu đáo, và bởi do đó họ không

thể tạo nên những đứa trẻ với những cơ thể trong sạch và lành mạnh. Đó là một vấn đề rất nghiêm trọng mà người học đạo nên để tâm nghiên cứu, và dùng hết khả năng của mình để đem đến một tình trạng khả quan hơn.

Thật là một điều rất quý, nếu phụ nữ các nước trên thế giới có thể đoàn kết nhau lại, để truyền bá lẫn cho nhau những sự hiểu biết và những tài liệu xác đáng về vấn đề tối ư quan trọng này. Mỗi phụ nữ nên nhận thức lấy những cơ hội vô cùng tốt đẹp mà một kiếp đầu thai làm đàn bà đem đến cho họ.

Mỗi một phụ nữ cần được chỉ dạy về những điều kiện tuyệt đối cần thiết mà họ phải noi theo trước khi, trong khi và sau khi mang thai. Không những thế xác đứa hài nhi phải được giữ gìn và chăm sóc một cách hoàn toàn kỹ lưỡng, mà nó còn phải được bao phủ trong một bầu không khí trong lành đượm nhuần tình thương yêu, hạnh phúc và thánh thiện. Bằng cách đó, công việc của Đức Mẹ sẽ được dễ dàng hơn gấp bội và tương lai của giống nòi cũng sẽ được bảo đảm.

Vấn đề tạo nên những thể xác thích nghi cho những linh hồn đã tiến hóa cao đầu thai xuống trần, là một vấn đề khó khăn gây lo lắng cho Đức Mẹ và các vị Thiên Thần phụ tá với Ngài. Hàng nghìn linh hồn tấn hóa, hiện đang sẵn sàng đầu thai và rất muốn đầu thai xuống trần để giúp đỡ trong công việc của Đức Chương Giáo Di Lạc, nhưng họ gặp phải sự khó khăn rất lớn là tìm những thể xác thích nghi”

■ [Trích Chơn sư và Thánh đạo nguyên tác của C.W. Leadbeater – Nguyễn Hữu Kiệt dịch].

Điều này Đức Chí Tôn cũng đã cho biết rằng trong buổi Tam Kỳ Phổ Độ có rất nhiều Thần Tiên giáng thể cộng tác với Đức Di Lạc Vương Phật để lo cơ chuyển thế:

*“Bay đến Hồ Dương phụng gáy chiều,
Thần Tiên giáng thế biết bao nhiêu”.*

Nhưng với tình trạng sai lầm và ích kỷ nêu trên, đây là một trở ngại lớn lao cho các Chơn linh Thần Thánh Tiên Phật giáng trần để phụ trợ cho Đức Di Lạc.

Quan niệm sai lầm và ích kỷ nghiêm trọng hiện nay là nam nữ thích độc thân, hoặc dù đã có gia đình cũng không muốn sinh con, đang phổ biến trong thế hệ trẻ, nhất là trong giới trí thức phương Tây, họ rất e ngại trách nhiệm, nên đã tránh né vấn đề sinh sản và nuôi con.

Ngay trong những nước vì muốn giảm dân số, nên đã chủ trương hạn chế sinh đẻ, bắt buộc mỗi gia đình chỉ được sinh từ một đến hai con, nhưng dân chúng thì vẫn còn tình trạng trọng nam khinh nữ, nên khi mang thai họ siêu âm thấy bào thai là nữ, là họ sẵn sàng truất bỏ!!!

Theo các nhà thống kê dân số hiện nay đã báo động là sắp có tình trạng “*thừa nam thiếu nữ*”. Để đối phó tình trạng này, tuy nhiều nước đang cấm tình trạng siêu âm để biết giới tính, nhưng vì lợi nhuận, giới hành nghề chuyên môn về vấn đề này cũng không mấy quan tâm!!!

SỰ TƯƠNG QUAN GIỮA ĐỨC MẸ VỚI NỮ PHÁI

Sự tương quan giữa Đức Mẹ (Phật Mẫu) với nữ phái là những người đã đóng vai trò bà mẹ hình hài của con người tại thế gian, được Đức Phạm Hộ Pháp cho biết rằng:

“Hình ảnh bà mẹ hình hài của con người tại thế gian là hình Phật Mẫu trên Thiên cung”

Khi thuyết giảng về Con Đường Thiêng Liêng Hằng Sống Đức Ngài đã cho biết rằng:

“Phật Mẫu đã biến hóa một cách mẫu nhiệm là mỗi chơn hồn khi thoát xác trở về Thiêng liêng, nhìn hình ảnh của Phật Mẫu giống y như hình ảnh bà mẹ đẻ của mình hồi còn ở thế gian”.

Bản đạo nói sơ lược quyền năng thế nào, mà khi chúng ta vào kiến diện Đức Phật Mẫu, ta ngó trên mặt Ngài, ta thấy mặt bà mẹ ta, sanh ta, đương như buổi sống, đương lo buổi trở về. Bản đạo tưởng ngó thấy bà mẹ sanh Bản đạo, tưởng cả thầy cũng đều ngó thấy người mẹ của họ vậy. Nếu lấy theo cái trí học tưởng tượng không biết con mắt Thiêng liêng có chiếu hình mẹ ta chiếu diệu ra không? Hay là huyền diệu vô biên của Phật Mẫu cho chúng ta thấy như vậy. Bà mẹ hình hài chúng ta đây là nhơn viên của Đức Phật Mẫu bên phái nữ đó.

...

Có điều trọng hệ là dẫu nam nữ cũng vậy, ráng giữ một điều này: Coi chừng đừng thất hiếu với cha mẹ. Ngày mình nghĩ thấy hình ảnh Đức Phật Mẫu thì thấy người Mẹ nhơn từ, hiền hậu vô cùng, hạnh phúc mình được hưởng đó, còn trái ngược lưng lại, nếu ta thất hiếu, ta dòm vô hình ảnh của Phật Mẫu, ta thấy nét mặt nghiêm nghị và lãnh đạm, chúng ta sẽ hết sức đau khổ đó.»

Như vậy bà mẹ hình hài của chúng ta tại thế gian là nhơn viên của Phật Mẫu, bởi vậy chúng ta phải luôn luôn hiếu hạnh với cha mẹ, để khi về thiêng liêng được hạnh phúc nhìn thấy sự vui vẻ của Phật Mẫu đối với chúng ta.

SỰ BÌNH ĐẲNG NAM NỮ

Đạo Cao Đài coi trọng sự bình đẳng nam nữ trong

xã hội, nên **đã sớm chủ trương nam nữ bình quyền.**

Đạo Cao Đài khai sáng năm 1925, ở một nước thuộc địa, lẫn phong kiến, mà chủ trương Nam Nữ bình đẳng, là đi trước thời cuộc và xã hội, do đó chính quyền thực dân phong kiến đã cho rằng đạo Cao Đài có màu sắc chính trị.

■ [*Le Caodaïsme (quyển VII) Hà Nội 1934*].

Đức Chí Tôn giảng dạy:

“Hễ bao nhiêu Nam tức cũng bấy nhiêu Nữ, Nam Nữ vốn như nhau, nên Thầy đến phong cho Nữ phái buổi lập Pháp Chánh Truyền”

■ [*Tân Luật, Pháp Chánh Truyền*]

Đức Lý Giáo Tông cũng dạy:

“Nam Nữ vốn đồng quyền... Giáo hữu Nam phái cũng chịu dưới quyền Giáo sư Nữ phái”

■ [*Tân Luật, Pháp Chánh Truyền*].

Trong khi phụ nữ Hồi giáo không được đến nhà thờ, phụ nữ Thiên Chúa giáo không được làm Linh Mục.

Nhất là Bà Bát Nương, tư tưởng gia của nền Đại Đạo, thì phát biểu mạnh mẽ rằng:

*“Ôm ấp mãi lấy phần nhi nữ,
Cửa công khanh đoán thử bao người?”*

■ [*Đàn cơ 2-8-Đỉnh Hối 1947*]

Hoặc khi Bà giảng cơ thấy vắng mặt Giáo hữu Hương Hồ, vì cô nầy có kinh nguyệt, không dám hầu đàn, thì Bà Bát Nương phán rằng:

*“Thử chất phàm phu trước đã đành,
Đừng vì nguyệt huyết kỵ anh linh.
Tương thân nam nữ hoa triêu bướm,*

*Hòa ái âm dương thủy nhập bình.
Tạo hóa là tay xây dựng trí,
Chúng sanh như bột tạo khuôn hình
Thợ Trời nào nỡ chê đồ tạo,
Xấu tốt sạch dơ bởi miệng mình.*

■ [Thánh giáo Bát Nương]

Quả thật là một cuộc cách mạng to lớn. Dù trong thời kỳ kinh nguyệt, nữ giới vẫn sinh hoạt cả thể chất lẫn tâm linh bình thường, miễn là vén khéo giữ vệ sinh sạch sẽ. Trong lúc xã hội còn nặng hủ tục, đối với nữ phái thì “*Khuê môn bất xuất*”, “*Chông chúa vợ tôi*”. Quả thật, giáo lý Cao Đài đã giải phóng phụ nữ trước thời đại, lớn hơn tầm vóc họ đang mong quá nhiều.

Ngay trong cửa Đạo phái nữ cũng đạt được các ngôi vị Thần Thánh Tiên Phật như nam giới. Nhất là trong phạm vi sinh hoạt xã hội, cũng như trong Hành chánh đạo, Cao Đài giáo cho phái nữ ngang hàng với nam giới, cũng có quyền ứng cử phái viên, nghị viên tham dự ba Hội Lập Quyền Vạn Linh đó là Hội Nhơn sanh, Hội Thánh và Thượng hội. Nữ phái cũng có quyền tự do tham gia bầu cử, ứng cử vào các cơ quan Hành chánh đạo, cùng đóng góp ý kiến và kiểm soát các sinh hoạt của Đạo từ địa phương đến trung ương, thông qua Ba Hội Lập Quyền Vạn Linh nêu trên. Đây là một nét đặc trưng của thể chế Cao Đài, khác xa với các tôn giáo và nhiều chế độ khác. Chỉ có nữ phái Cao Đài mới có quyền thể hiện quyền bình đẳng và tự do dân chủ trong tôn giáo mình một cách tuyệt đối như vậy.

Tuy nhiên về mặt huyền vi, vì bản chất âm dương đối nhau, “*âm tiêu, dương trường*”, nên với hai phẩm vị

tối cao trong cửa Đạo, đó là ngôi vị Giáo Tông và Chương Pháp (dương vị) thì nữ giới không được giữ. Trong chú giải Pháp Chánh Truyền, Đức Phạm Hộ Pháp khẳng định rằng đây là mệnh lệnh của Thượng Đế, Người đã tuyên bố rằng nam tượng trưng Dương, nữ tượng trưng Âm. Nếu nữ giới nắm những chức vị đó, tức là Âm thịnh Dương suy, nếu nữ giới lên ngôi vị Chương Pháp, Giáo Tông thì Đạo sẽ đi vào sự hủy diệt.

Việc không cho nữ phái lên các phẩm Chương Pháp, Giáo Tông cũng còn có những lý do vì Thượng Đế yêu thương nữ phái, không muốn phận nữ nhi phải chịu nhiều trách vụ nặng nề. Bởi lẽ lên phẩm vị càng cao, trách nhiệm công việc càng lớn, đó là một gánh nặng vô cùng mệt mỏi, mà nữ phái thì làm việc theo xu hướng tình cảm, cho nên nếu gánh trách nhiệm nặng nề, thì dễ dẫn đến những việc không hay có thể xảy ra trong quá trình Hành chánh đạo. Còn nam giới, làm việc vốn xu hướng theo lý trí, nên khi đối mặt những khó khăn sẽ có thể bình tâm, tĩnh trí để xử lý những việc trọng đại sao cho công tâm nhất.

PHẨM CHẤT CỦA NỮ GIỚI

Với người phụ nữ, sứ mạng cao cả của họ là tạo nên những thể xác cho những Chơn linh Thần Thánh Tiên Phật giáng trần. Do đó nữ giới cần tu tâm dưỡng tánh cho thuần phát thiên lương, tạo một phẩm chất trong sáng, để thích hợp cho sứ mạng nêu trên. Nên người phụ nữ cần rèn luyện theo các tiêu chí sau đây:

- Khi còn nhỏ ở với cha mẹ, thì lo học hành văn hóa để nâng cao kiến thức, trau dồi công, dung, ngôn, hạnh, để trở thành một người phụ nữ mẫu

mức, hiền thực, đảm đang.

- Khi có chồng thì lo lắng xây dựng giang sơn nhà chồng, giúp chồng thành công trong cuộc sống.
- Khi chồng chết, tiếp tục gìn giữ cơ nghiệp, nuôi dạy con cái để trở thành người hữu ích cho gia đình và xã hội.

Theo người xưa gọi đó là người phụ nữ giữ đủ “*Tam tòng Tứ đức*”^[1].

Tiêu chuẩn tam tòng tứ đức, không có nghĩa là buộc người phụ nữ lệ thuộc hoàn toàn vào cha mẹ, chồng con, mà theo quan niệm của đời sống mới, thì đây là tiêu chí để cho họ trở thành một phụ nữ đảm đang gương mẫu trong gia đình lẫn ngoài xã hội.

ẢNH HƯỞNG CỦA NGƯỜI PHỤ NỮ TRONG ĐỜI SỐNG NAM GIỚI

Theo Thánh Kinh Cựu ước, khi tạo dựng con người Đức Chúa Trời đã lấy xương sườn của người đàn ông để tạo ra người đàn bà, tức là đàn bà là xương sườn của đàn ông. Sự kiện này, nay nên hiểu rằng người đàn bà là xương sườn, là lồng ngực che chở cho trái tim và hơi của đàn ông. Nên ảnh hưởng của người phụ nữ trong đời sống nam giới rất là lớn lao.

Thật vậy, bất kể bậc đế vương, hay anh hùng cái thế, đến hạng thất phu dân giả, thì sau mỗi thành công hay thất bại của họ, đều có bóng dáng người đàn bà:

[1] **Tam tòng là:** tại gia Tòng phụ, xuất giá Tòng phu, phu tử Tòng tử (tại nhà theo cha mẹ, có chồng theo chồng, chồng chết theo con).

Tứ đức là: Công, Dung, Ngôn, Hạnh.

– Thầy Mạnh Tử trở nên bậc thánh hiền của Nho gia, cũng nhờ bà mẹ Mạnh Mẫu, đã ba lần chọn xóm nhà, dời chỗ ở, để cho con bà khỏi bị ảnh hưởng xấu của những người hàng xóm chung quanh.

– Mohamet trở thành nhà tiên tri khai sáng Hồi giáo, một tôn giáo lớn ở Trung Á, cũng nhờ sự nâng đỡ khích lệ của một phụ nữ^[1].

– Socrate trở thành nhà hiền triết Hy Lạp, cũng nhờ người vợ của ông, tương truyền bà nầy rất hung dữ.

Nên ông có lưu lại câu: danh ngôn bất hủ rằng:

“Nếu anh gặp vợ hiền thì anh hạnh phúc, còn gặp vợ dữ anh sẽ trở thành một triết nhân”

– Napoléon vua nước Pháp, cũng là vị hoàng đế lừng danh của châu Âu, khi lên ngôi, cũng nhờ một người đàn bà^[2].

– Ngày xưa nhiều thiếu phụ chịu hy sinh, khép kín ái ân, lo nông tang, canh củi, nuôi chồng ăn học, cho đến ngày vinh quy bái tổ. Nên đã đặt điều kiện với chồng:

“Nếu chưa thi đỗ thì chưa động phòng”

– Ngô Phù Sai mất nước cũng vì cái đẹp chim sa, cá lặn của nàng Tây Thi.

– Trụ Vương, vị vua cuối đời Thành Thang của Trung

[1] Bà nầy tên là Hadija một thương gia giàu có, góa chồng, đã 40 tuổi, Mohamet lúc đó 20 tuổi còn nghèo, đi làm công cho bà, sau họ cảm mến nhau, nên đã xóa bỏ khoản cách tuổi tác và giai cấp để trở thành vợ chồng.

[2] Bà tên là Joséphine, một góa phụ đã 3 con, nhưng còn rất đẹp và hấp dẫn, có nhiều ảnh hưởng trong giới quý tộc Pháp, Napoléon đã yêu bà, nên bà đã giúp Napoléon lên ngôi, sau bà trở thành hoàng hậu.

Hoa, tan tành sự nghiệp cũng vì tay nàng Đắc Kỷ.

– Khi Napoleon thất bại, cũng trao thanh kiếm tượng trưng cho sự đầu hàng, vào tay một người đàn bà^[3].

– U Vương vị vua cuối cùng của nhà Châu (Trung Quốc), vì tiếng cười của nàng Bao Tự mà tiêu tan thành trì và cho rằng sức mất nước, nên người ta mệnh tiếng cười của phụ nữ có thể làm “*khuyh quốc, khuyh thành*”^[4].

– Hàn Tín vị tướng lừng danh của thời chiến quốc Trung Hoa, khi thất thế cũng chịu chết dưới tay người đàn bà Lã Hậu.

Các sự kiện nêu trên chứng tỏ sự ảnh hưởng của người nữ rất quan trọng với nam giới, do đó nữ giới cần tu tâm dưỡng tánh cho thuần phát thiên lương, tạo cho mình một phẩm chất trong sáng, để có ảnh hưởng tốt, tạo được sự thành công cho nam giới.

PHƯƠNG THỨC GÂY THIỆN CẢM CỦA PHỤ NỮ VỚI NAM GIỚI

Thật ra nam giới cũng chỉ là con người, tuy nam giới thiên về lý trí, nhưng họ cũng thường bị tình cảm chi phối.

[3] Bà tên là E. B. Desirée là hoàng hậu Thụy Điển, trước đó cũng là người tình đầu của Napoléon. Napoléon sau nhiều lần thất bại, bà khuyên ông nên đầu hàng để chấm dứt chiến tranh, ông nghe theo lời khuyên của bà, và trao thanh kiếm tượng trưng cho sự đầu hàng vào tay bà. Sau đó Napoléon bị lựu đạn.

[4] Bao Tự là phụ nữ rất đẹp, làm cho U Vương say mê, nhưng ít khi cười. Các tiên vương có xây một Lạc đài để khi có loạn thì đốt lửa lên, làm ám hiệu để chư hầu đem binh đến cứu. Nhưng vì muốn nghe thấy tiếng cười Bao Tự, U Vương đã phá lệ, đốt Lạc đài, lừa chư hầu đến, để Bao Tự cười.

Về sau bị Hung nô tấn công, vua cũng đốt lửa cầu cứu, nhưng chư hầu sợ bị lửa, không đến cứu, nên U Vương bị Hung nô giết chết và mất nước.

Nên những cách ứng xử sau đây, tuy dành cho người phụ nữ đối với nam giới, nhưng đây cũng là nghệ thuật ứng xử chung của con người, không phân biệt nam hay nữ.

Trên nguyên tắc ứng xử thì vô cùng phong phú, nhưng chung quy chỉ nằm trong hai tiếng “*yêu thương*”. Bởi vì ở một người, khi đã có một con tim tràn đầy yêu thương, luôn lo nghĩ đến người khác, thì coi như cả trăm phương nghìn phép, cũng đều nằm trong nguyên tắc đó mà thôi.

Đối với nghệ thuật ứng xử của nữ giới dành cho nam, có những điểm như sau:

1. *Nam giới luôn thích được “an lạc” một cách tâm thường, chứ chẳng mong gì một cuộc sống mê ly. Nên người nữ cần phải luôn luôn “vui vẻ và hiểu biết”*

Đàn ông dù là bậc anh hùng cái thế, cho đến hạng thất phu tầm thường, đều thích được một cuộc sống an lạc bình dị, nên họ chỉ cầu ở người đàn bà “*một tánh tình vui vẻ*”. Vì thế nữ giới muốn gây thiện cảm với đàn ông, dù người đó là chồng con hay chủ hảng, thậm chí những bé trai năm bảy tuổi... cũng phải luôn giữ tánh tình mình cho vui vẻ, hơn là bất cứ sự trang sức mỹ lệ nào. Ở một người nữ dù cho tài nữ công gia chánh, nội trợ của họ có kém cỏi, hoặc thất tiết đến đâu đi nữa, mà luôn “*tươi cười vui vẻ*” cũng sẽ hấp dẫn được nam giới quý trọng họ, hơn là những người có đức hạnh nhưng chua cay đanh đá.

2. *Người nữ phải luôn tỏ ra dễ thích nghi với tính tình đàn ông.*

a)- Trong gia đình, người vợ hãy nên để cho chồng hoàn toàn tự do tính toán công việc làm ăn, giữ ý đừng

phê phán đến bạn bè, thư ký riêng của chồng, hoặc giờ giấc đi sớm về trễ của chồng.

b)- Trong gia đình khi một người có lỗi, dù lớn hay nhỏ, thì đương nhiên phải nhắc nhở nhau chú ý sửa chữa, đây chính là một đặc quyền, một nghĩa vụ phải có. Nhưng vì lỗi lầm nào đó mà trong gia đình xảy ra cãi cọ, cãi nhai mãi không thôi, thì đó sẽ là một lỗi lầm nghiêm trọng. Vì một việc đã qua mà vẫn nhắc đi nhắc lại, thì thật là vô đạo đức, sự nói dai cãi nhai còn khó chịu, và phá hoại hạnh phúc gia đình, gấp nghìn lần so với các nguyên nhân khác gây nên, nhất là nữ giới thường hay vấp phải khuyết điểm này.

3. Hãy khéo léo nghe chuyện.

Vấn đề gì không biết, nên nói là không biết. Khi muốn phản bác, thì nên lắng nghe ý kiến đối phương, sẽ không bị coi là ngạo mạn.

4. Nên ghi nhớ những ngày đặc biệt.

Bất kỳ nam hay nữ, hãy nên ghi nhớ những ngày đặc biệt như sinh nhật, ngày cưới... của đối phương, hoặc những ngày lễ đặc biệt của cộng đồng như ngày Quốc tế Phụ nữ 8 tháng 3, ngày Quốc tế Hạnh phúc gia đình 20 tháng 3, ngày Valentine (ngày lễ tình yêu) ngày 14 tháng 2 hằng năm... Để chúc mừng nhau, hoặc tặng quà cho nhau, thì sẽ làm cho đối phương cảm thấy thân thiện và trân trọng hơn.

5. Luôn có những nhận xét mới mẻ tích cực về đối phương:

Bất kỳ nam hay nữ, mỗi lần gặp mặt nhau, nên tăng thêm một ít lời khen ngợi mới mẻ chân thành, hay có một

vài nhận xét tích cực gần nhất về họ, thì sẽ thu hút được thiện cảm của đối phương nhiều hơn.

6. Nữ giới nên tranh thủ học hỏi để nâng cao kiến thức:

Nữ giới cũng nên tranh thủ tự học sau trường lớp, như theo dõi báo chí, đọc sách mới để nâng cao kiến thức, hầu giúp đỡ đặc lực cho nam giới trong gia đình cũng như ngoài xã hội.

7. Tìm hiểu công việc của nam giới

Cố gắng tìm hiểu công việc của nam giới, như chồng con, chủ hãng, để có thể bàn bạc trợ giúp ý kiến, hầu góp phần đặc lực trong sự thành công của họ.

8. Tìm một đề tài chung khi thảo luận

Khi tiếp xúc, hãy chọn một đối tượng hoặc một đề tài chung để mở đầu câu chuyện, sẽ làm tăng độ thân mật của hai bên. Người nữ hãy biết hy sinh một số ý kiến không quan trọng, để giữ gìn sự hòa hảo, nhất là không nên tranh hơn với nam giới.

9. Nhẫn nại lắng nghe đối phương giải bày

Khi muốn tìm hiểu vấn đề gì, hãy nhẫn nại lắng nghe đối phương giải bày sẽ làm tăng độ tin cậy của họ về mình.

Những vấn đề mình không biết, nếu thẳng thắn nói là mình không biết. Trước khi muốn phản bác, hãy lắng nghe ý kiến của đối phương, trình bày, như thế sẽ không bị coi là mình có ý chống cự.

Khi muốn phản luận vấn đề gì, trước tiên hãy xin ý kiến của đối phương, sẽ không bị coi là ngạo mạn, mà còn giảm được sự ác cảm của họ đối với mình.

10. Nên vui rằng mình là đàn bà

Nhiều người nữ than phiền rằng: “*Đã sinh làm kiếp đàn bà, thua kém đàn ông*”. Như vậy chúng tỏ một tinh thần non nớt, rất có hại cho hạnh phúc gia đình.

Nữ giới nên nhận rằng Trời sinh ra mình khác với nam giới, có một sứ mạng, một nhiệm vụ đặc biệt trong đời, đó là tiếp nối sự sống của loài người là:

“Thay Trời tạo thế giữ giềng nhưn luân”

■ *(Kinh Hôn phối)*

Sứ mạng đó nam giới không làm được. Nên người đàn bà phải coi trọng.

Thật ra cách cư xử giữa nam nữ thì vô cùng phong phú, nhưng những quy tắc chung nêu trên ít nhất cũng giúp cho nam nữ hiểu nhau hơn, thân ái hợp tác chắc chắn hơn, điều quan trọng nhất là phải đối xử với nhau một cách công bình và biết hy sinh giúp đỡ lẫn nhau.

Người có đạo đức, luôn luôn là con người lấy việc giúp đỡ người khác làm niềm vui, lấy việc làm tổn hại đến người khác làm điều hổ thẹn; lấy việc giúp người lâm nguy, cứu tế người yếu ớt làm vinh dự; lấy việc lắng nghe ức hiếp người khác làm điều nhục nhã.

Ngày nay trong quan hệ qua lại giữa người và người chúng ta cần nhìn nhau bằng ánh mắt ngay thẳng, đầy hy sinh, và thiện cảm, không nên nhìn việc quan hệ bình thường với người khác bằng cặp kính màu sẫm tối, chỉ mưu lợi cho mình.

TIỂU KẾT

Theo quan điểm của Cao Đài giáo thì quyền năng và sứ mạng của người phụ nữ rất quan trọng đối với nhân

loại, đó là tạo nên những thể xác cho những linh hồn sẽ đầu thai xuống trần. Đây là sự vinh diệu nhất của một kiếp làm đàn bà, một cơ hội lớn lao mà chỉ đàn bà mới có, còn đàn ông thì không làm được.

Chính nữ giới mới làm công việc to tác này, là để giúp đỡ thế gian trong việc duy trì nòi giống, và họ làm công việc này với một sự hy sinh, đau đớn, mà những người bên nam giới không thể nào biết hết được một cách trọn vẹn về sự hy sinh của họ.

Để thực hiện được sứ mạng cao cả nêu trên, người phụ nữ cần tu tâm dưỡng tánh cho thuần phát thiên lương, tạo một phẩm chất trong sáng, để đón nhận được những Chơn linh cao trọng từ cõi trên đầu thai đến với mình, vì thế gian có câu:

*“Mẹ hiền thì sinh con hiền,
Mấy đời mẹ cú con Tiên bao giờ”*

Như vậy chắc chắn họ sẽ sanh được những đứa con thông minh, hiền ngoan và dễ dạy, lớn lên sẽ làm rạng danh cha mẹ và hữu ích cho đời.

PHẦN II
TAM TÙNG TƯ ĐỨC CỦA NGƯỜI PHỤ NỮ
CAO ĐÀI GIÁO VÀ THEO QUAN NIỆM HIỆN ĐẠI

ĐẠI CƯƠNG

Làm người, mặc dù nam hay nữ, đều phải lấy tu thân làm căn bản cho bậc Nhơn Đạo, nghĩa là trước cần trau dồi thân tâm cho đạt đến Chân Thiện Mỹ, đó là tu thân; rồi sau mới lo phần xử thế là sửa việc nhà, lo việc nước và đóng góp vào công việc hòa bình Thiên hạ, theo tiêu chí và thứ tự của cổ nhân gọi là:

Tu thân, Tề gia, Trị quốc, Bình thiên hạ.

■ (Đại học/ chương I).

Người xưa rất coi trọng đạo Tu thân, họ thường khuyên:

“Từ vua đến thứ dân, người nào cũng phải Tu thân trước rồi sau mới làm đến những nghĩa vụ khác” (Tự thiên tử dĩ chí ư thứ dân, nhứt thị giai dĩ tu thân vi bốn – Đại học, Phần dẫn nhập).

Trái lại, nếu thân chẳng tu mà muốn tề gia, trị quốc, bình thiên hạ thì e làm không nên; bởi gốc đã không vun

vén để yếu ớt không ra gì, mà muốn cho ngọn phát triển sum xuê xanh tốt là điều không bao giờ có được.

Tam cương, Ngũ thường, Tam tòng Tứ đức là đạo làm người, là tiêu chí tu dưỡng cho cả nam nữ; ngay nam giới cũng phải giữ Công Dung Ngôn Hạnh để sửa mình, nhưng nam nặng về Tam cương Ngũ thường; nữ nặng về Tam tòng Tứ đức.

Thời nay, khi đề cập đến Tam tòng và Tứ đức của phụ nữ, không ít người phản đối, nhất là nữ phái, họ cho rằng đã cổ hủ, lỗi thời. Vì đời nay đang ở vào thời đại văn minh, khoa học tiến bộ, tự do dân chủ, nam nữ bình quyền, mà đem chuyện Tam tòng, Tứ đức cách đây hàng bao nhiêu thế kỷ, để áp dụng cho phụ nữ là không thức thời. Nhưng trước khi phê phán, chúng ta cũng nên bình tâm tìm hiểu một cách rõ ràng cái tinh hoa của Tam tòng, Tứ đức là gì? Hay dở thế nào? Để “*Khử thô dung tinh*” (bỏ cái dở dùng cái hay), tránh những điều ngộ nhận về đạo lý làm người của cổ nhân, tức là tránh cái “*chê một đĩa mà bỏ cả một mâm*”, thì thật là đáng tiếc. Như vậy, liệu Tam tòng, Tứ đức có lạc hậu trong thời đại ngày nay không? Ngày xưa Đức Khổng Phu Tử cũng nói rằng:

“Luân lý pháp luật phải tùy thời mà sửa đổi cho thích nghi với trình độ tấn hóa của nhơn sanh”. (Trọng Ni tổ thuật Nghiêu Thuấn, hiến chương Văn Võ, thượng thuận thiên thời, hạ tập thu thổ” - Trung Dung)

Vậy chúng ta nên lược lại những qui luật cổ truyền, như cái thuyết “*Tam tòng, Tứ đức*” chẳng hạn, rồi châm chước sửa đổi cho vừa lẩn tấn hóa; nghĩa là chúng ta giữ những cái “*Hay*” hợp thời, bỏ những cái “*dở*” lạc hậu, để đưa đoàn hậu tấn đến con đường “*Thuấn phong mỹ tục*”.

Vì trong cuộc sống, chúng ta không thể thiếu cái đẹp, cái đẹp bất biến trường tồn, cái đẹp tiềm ẩn trong con người được biểu hiện qua cách đối nhân xử thế, qua nét cao quý của tâm hồn, qua cái đạo đức trí tuệ. Cái đẹp đó giúp con người xây dựng nhân cách ngày càng hoàn thiện hơn. Cái đẹp đề cập đây, chính là cái đẹp tâm hồn của người phụ nữ, đó là Tam tùng, Tư Đức.

TAM TÙNG TƯ ĐỨC CỦA THẾ ĐẠO

I. TAM TÙNG LÀ GÌ

Tam Tùng là 3 điều nên theo của phụ nữ là:

- Tại gia tùng phụ,
- Xuất giá tùng phu,
- Phu tử tùng tử.

1.1. Tại gia tùng phụ

Tại nhà (từ thơ ấu đến khi sắp lập gia đình) thì sống theo cha mẹ.

Điều này rất đúng đắn và tự nhiên, bởi vì cha mẹ sanh ra mình, nuôi mình lớn lên, dạy cho biết điều hay lẽ thiệt, thì mình phải vâng lời cha mẹ là lẽ đương nhiên. Tuy nhiên, tùng cha mẹ nhưng phải ý thức là tùng theo lẽ phải và đạo đức, chớ không phải tùng theo một cách mù quáng máy móc.

Phần cha mẹ nên là người hiền lương chơn chất, hết lòng thương con, lo lắng cho con, dạy dỗ con thành người tốt hữu ích cho gia đình và xã hội.

Trong Nữ Trung Tùng Phận, Bà Đoàn dạy về Tùng Phụ:

*Còn đương thuở tuổi xanh thơ bé,
Rán theo cha học lễ học văn.
Phép xưa tòng phụ đã hằng,
Dựa thân cội tử đạoi hàng trượng phu.*

Chỉ khi nào cha mẹ làm điều gì trái với với đạo lý, thì người con cần phải khuyên cha mẹ, nhưng phải bằng tất cả sự thương yêu, hiếu kính, phải hết sức khiêm tốn, nhỏ nhẹ; đề nghị cha mẹ nên xét lại điều đó, nếu cha mẹ không bằng lòng, dù có bị la rầy đánh đập, mình cũng giữ lòng tôn kính không oán hận. Đức Khổng Tử dạy rằng:

“Sự phụ mẫu cơ gián, kiến chi bất tòng, hựu kính bất vi, lao nhi bất oán” [Thờ cha mẹ, thì khi cha mẹ có làm điều gì lầm lỗi, con phải tìm cách êm đềm, dịu dàng mà can ngăn, thấy cha mẹ không nghe, thì cũng kính trọng hiếu thảo, không trái lễ, dầu chịu đau đớn khổ nhục cũng không oán giận]

■ *Luận ngữ/ Lý nhân, IV)*

Trong Tứ đại điều quy của Đạo cũng đã dạy là:

“Dưới gián trên đừng thất khiêm cung”

■ *(Tàn luật)*

1. 2. Xuất giá tòng phu

Theo nghĩa hẹp là “*Có chồng thì theo chồng*”, nhưng nghĩa rộng, ta có thể hiểu đây là nguyên lý “*âm dương phối hợp*”

– Ta thấy từ một nguyên tử li ti trong cơ cấu vật chất, đến những đại tinh cầu trong không gian đều hiện diện hai phân âm dương và luôn phải ảnh hưởng bởi nguyên lý phối hợp này mới tồn tại. Vì “*độc âm thì bất sinh, cô dương thì bất trưởng*”. Âm dương phối hợp mới biến hóa sinh tồn. Nên kinh Hôn phối có câu:

*“Cơ sanh hóa càn khôn đào tạo,
Do âm dương hiệp Đạo biến thiên”*

Nên tùng phu không có nghĩa là lệ thuộc chồng, mà hiểu đúng nghĩa của nó, là người phụ nữ tự nguyện phối hợp với chồng để tạo dựng một gia đình mới, có thể là vợ theo chồng hoặc chồng theo vợ, điều này không nhất thiết, mà tùy hoàn cảnh mỗi người, nhưng đa số thì người vợ theo về nhà chồng nhiều hơn.

Sự tùng theo chồng, đó là bổn phận của người phụ nữ, mà cũng là hình thức phân chia trách nhiệm giữa vợ và chồng trong gia đình. Người chồng đảm nhận trách nhiệm làm chủ gia đình, lo về kinh tế – làm việc, sanh lợi nuôi sống vợ con; và ngược lại. Do đó, một cách rất tự nhiên, người vợ luôn đóng vai em, nhường cho chồng quyền làm chủ, còn vợ là phụ tá, giữ gìn gia nghiệp. Mọi việc trong gia đình, người vợ thường đóng góp ý kiến cho chồng giải quyết, nhưng dành cho chồng quyền quyết định sau cùng.

Đó là tùng theo chồng, với điều kiện người chồng phải sáng suốt và tài cán, chứ không phải như thời xưa qui định:

*“Có chồng thì phải theo chồng,
Chồng đi hang rắn hang rồng cũng theo»*

Ngày xưa dù chồng không ra gì vợ cũng vẫn tuân theo, như kiểu “*chồng chúa vợ tôi*”, kiểu đó ngày nay không còn hợp thời nữa, mà:

“Đạo phu thê như đũa nên đôi”

■ [Nữ Trung Tùng Phận]

Về Tùng phu, Nữ Trung Tùng Phận có câu:

*Đến lúc đã chung phòng hòa hợp,
Phải từng phu là phép xưa nay.*

Trong nhân gian cũng có câu :

*“Vai mang khăn gói sang sông,
Mẹ kêu, thưa mẹ có chồng con theo»*

*Người vợ thuận từng chồng bao nhiêu thì càng chỉ
huy chồng bấy nhiêu.*

Người vợ nên biết rằng sự thuận từng chồng, đó cũng là một cách chỉ huy chồng khéo léo. Theo Đức Lão Tử thì “*nhu thắng cương*”. Khi người vợ đã nhiệt tình vâng lời chồng, thì trong đó sẽ ẩn tàng một sự chỉ huy chồng khéo léo. Mới nghe thì có vẻ nghịch lý, nhưng trên thực tế về mặt tình cảm, nam giới rất dễ dãi, do đó khi người vợ đã có thiện chí thuận từng, gây được sự tin yêu với chồng, thì nói gì chồng cũng nghe theo cả... Nên một tâm lý gia kiêm triết học Tây phương nói rằng:

*– Đàn bà hoàn toàn thấy rõ rằng họ càng vâng lời bao
nhiều, thì họ càng chỉ huy bấy nhiêu.*

■ (Jules Michelet)

Đây là một phép xử thế mà ít người hiểu biết và thực hiện được, bí pháp này càng làm tăng cường thêm quyền năng và sứ mạng người phụ nữ mà họ không ngờ. Ngược lại theo khuynh hướng “*binh quyền bình đẳng*” hiện nay, nhiều người phản đối, cho rằng quy chế “*từng phu*” làm hạ thấp giá trị của người phụ nữ. Đó không những là một nhận định sai lầm nghiêm trọng, mà còn làm đảo điên trật tự trong gia đình.

Phong tục và tập quán trong xã hội, cũng như luật pháp của đời lẫn đạo thời nay là nam nữ bình quyền, nghĩa

là hai vợ chồng có quyền hạn và nghĩa vụ ngang nhau, không bên nào khinh, không bên nào trọng.

Người đàn ông chỉ được có một vợ, và người phụ nữ chỉ được có một chồng, và vợ chồng phải sống hòa hợp chung thủy với nhau.

Phương ngôn ta cũng có câu:

*Vợ chồng là ruột là rà,
Anh em có cửa có nhà anh em.*

1.3. Phu tử tùng tử

Chồng chết thì theo con.

Tùng theo con, không có nghĩa là lệ thuộc vào con, hay để con chỉ huy; mà ý nói rằng, khi chồng chết thì người vợ nên ở vậy, thủ tiết thờ chồng, quên mình mà lo tạo dựng cho con.

Thật ra, thời xưa cũng như thời nay, đây không phải là điều bắt buộc, mà chỉ là lời khuyên. Nếu người vợ còn trẻ tuổi, luân lý và luật pháp không cấm người vợ tái giá khi mãn tang chồng.

Việc người quả phụ bước thêm bước nữa là việc bình thường, và chúng ta cũng thường thấy như thế. Nhưng nếu người phụ nữ ấy thủ tiết, ở vậy thờ chồng nuôi dạy con khôn lớn, thì đó mới là điều phi thường, đáng tôn trọng; Cái khó khăn mà người ta không làm được, mình làm được thì mới đáng quý, đáng bậc trung kiên, tiết liệt. Vì nó thể hiện lòng cứng cỏi bất khuất, chiến thắng dục vọng bình thường của người nữ.

Không có chiến công vẻ vang nào bằng tự thắng được dục vọng của mình. Nên ngày xưa, người góa phụ nào giữ

được như thế, vua ban thưởng, phong tặng cho tấm bằng vàng với bốn chữ “*Tiết hạnh khả phong*”.

Trong nhân gian, hay trong tôn giáo cũng luôn luôn mong muốn người phụ nữ sống cao thượng, cho nên khuyến khích người phụ nữ, khi chồng chết thì không nên tái giá; ở vậy thờ chồng nuôi con và xây dựng cho con. Tuy nhiên, đây chỉ là sự chỉ vẽ đường lối có tánh cách khuyến khích, chớ không bắt buộc. Người phụ nữ tùy ý lựa chọn con đường mình đi, muốn mình sống bình thường như bao nhiêu phụ nữ khác, hay muốn trở nên bậc phi thường, thì người phụ nữ có toàn quyền tự do lựa chọn và định đoạt cuộc đời mình. Ngày xưa có một câu chuyện hài hước, nhưng cũng mang nội dung trên, đó là có một cô tên Nguyễn Thị Đào, chồng chết, làm đơn xin quan huyện tái giá, quan phê trong đơn rằng:

Phê cho cô Nguyễn Thị Đào:

Sông sâu ai nỡ cấm sào chờ ai?

Chữ rằng: Xuân bất tái lai.

Lấy chồng thì lấy, lấy ai thì đừng!!!

Ý hai câu cuối là khuyên cô Đào không nên tái giá.

Trong cửa Đạo cũng khuyên góa phụ nên thủ tiết thờ chồng, sau đây là lời phê của Đức Phạm Hộ Pháp có liên quan để vấn đề này:

– Phúc trình số 306 đề ngày 4 tháng 4 năm Quý Ty, của Hoà viện và Thánh Vệ vâng lệnh Đức Hộ Pháp minh tra vụ Đặng Văn Nang xin cưới bà Đoàn Thị Ngàn làm vợ.

LỜI PHÊ CỦA ĐỨC HỘ PHÁP

Theo Chơn Pháp thì Hội Thánh chẳng đặt phép phê cho góa phụ tái giá vì buộc thủ tiết cùng chồng, song Thị

Ngàn góa chồng khi còn nhỏ tuổi mà con lại đông, phần cô út, chẳng đủ sức nuôi con, chỉ có một điều khó tính là con của nó đã được Phạm Môn nuôi dưỡng, thì nó cũng an phận hành đạo trong sở Dưỡng Lão.

Sự giải quyết thân phận của nó cũng gọi là an ổn rồi, thì cũng không lý do gì cần yếu cho nó tái giá.

Ấy là vì tình mà Nang và Ngàn muốn gá nghĩa cùng nhau, thì chúng làm gì tùy ý. Hội Thánh chỉ không bắt tội Thị Ngàn là nhiều lắm rồi.

HỘ PHÁP

(Ấn Ký)

Theo bút phê của Đức Hộ Pháp thì vừa hợp lý, vừa cận nhân tình, tuy chơn pháp không cho phép tái giá, và đời sống cô Ngàn đã ổn định, nhưng về tình cảm vẫn để cho góa phụ tùy ý quyết định.

Trong Nữ Trung Tùng Phận, Bà Đoàn Thị Điểm cũng viết về Tùng tử như sau:

Thôi đành gởi tâm hôn giá tuyệt,

Theo nương con cho hết Tam Tùng.

Một là tròn nghĩa thủy chung,

Hai là chia dạ nảo nùng với con.

2. TỬ ĐỨC

Tử Đức là 4 đức tốt của người phụ nữ gồm: Công, Dung, Ngôn, Hạnh.

2.1. Công

Ngày xưa Nữ công là lo về gia chánh: biết coi trong

ngó ngoài, chăm sóc gia đình, nhà cửa cho sạch sẽ, trật tự, vén khéo; biết nấu nướng các món ăn, biết đường kim mũi chỉ, thêu thùa may vá; để cho chồng con được ăn ngon, mặc ấm, ngoài ra còn biết lo cho chồng, nuôi con khỏe, dạy con ngoan.

Nữ Công đối với người phụ nữ ngày xưa thì chỉ ứng dụng trong gia đình, còn theo quan điểm hiện đại, thì Nữ công còn nặng nề hơn xưa, đó là:

“Đảm đang việc gia đình, giỏi dang việc xã hội”.

Nghĩa là vừa làm tốt công việc gia đình, vừa lo chu toàn công tác ngoài xã hội, tức là phải quán xuyên cả việc nhà lẫn việc nước.

Trong Nữ Trung Tùng Phận, Bà Đoàn Thị Điểm dạy về Công như sau:

*Gặp cơn rảnh nhàn lan vắng khách,
Công chỉ kim, đèn sách học hay.
Trăm nghề dầu chẳng đủ tài,
Đệt văn Tô Huệ, gỡ đày chinh phu (I).*

Trong phần Công, bà Đoàn Thị Điểm còn dạy phụ nữ nên dành thì giờ lo học tập, trau dồi văn hóa nâng cao kiến thức, để giúp chồng làm vẻ vang nòi giống:

*Dụng văn hóa trau tria nữ phách,
Lấy kinh luân thúc thách quân hồng.
Gươm thư giúp sức gươm hùng
Điểm tô nghiệp cả con Rồng cháu Tiên.*

■ *[Nữ trung tùng phận]*

Cụ thể Nữ công của người phụ nữ hiện đại là biết sắp xếp công việc gia đình và xã hội sao cho hợp lý, Ngoài ra còn phải có nghề nghiệp ổn định và làm tốt nghề của

mình. Vì làm tốt nghề nghiệp của mình, ngoài sự giúp chồng con, còn giúp người phụ nữ tự tin, khẳng định được khả năng của mình, góp phần vào kinh tế cho gia đình và đóng góp tài năng, trí tuệ xây dựng xã hội.

Ngày nay, tuy có nhiều phụ nữ đã thành công trong cuộc sống, như đảm đang việc nhà, giỏi giang việc nước, sánh vai cùng nam giới trong công cuộc xây dựng xã hội. Nhưng cũng không ít những chị em chênh mảng coi nhẹ về nữ công, nên chữ Công đang có nguy cơ bị phai mờ, đó là một điều sai lầm nghiêm trọng.

Vì trước hết, do đời sống khá giả, một số chị em không biết đến cái cơ bản nhất là giặt đồ, vì “*nhà đã có sẵn máy giặt*”, cho đến nấu ăn cũng là cực hình đối với họ. Thậm chí nhiều chị em hiện nay cũng không màng đến công việc nhà, chỉ giao cho người giúp việc, mà chỉ lo chăm lo nhan sắc để tìm một người chồng giàu có. Hơn nữa, dù đã có gia đình, một số chị em cũng không giỏi Nữ công, như không biết hát ru con, không biết kể chuyện cổ tích cho con nghe, không biết nấu những món ăn dân tộc cho chồng con thưởng thức. Vì hát ru đã có băng đĩa, ăn uống đã có đồ hộp, những chúng ta nên khẳng định rằng người phụ nữ nếu không biết nữ công, món ăn liên bán sẵn gia chánh, thì không thể là một người gìn giữ hạnh phúc cho gia đình được bền lâu.

2.2. Dung

Napoléon gọi “*Phụ nữ là những bông hoa có linh hồn*”. Vì thế, chữ Dung đối với phụ nữ rất quan trọng. Dung là tác phong, vẻ mặt và dáng dấp bên ngoài. Người phụ nữ cần chăm sóc dung nhan cho tươi tắn, tướng đi đứng dịu dàng, cử chỉ từ tốn đoan trang, thân thể sạch sẽ,

quần áo thơm tất gọn gàng. Nhiều phụ nữ ngày nay, cao ráo nhờ guốc dép, trắng trẻ nhờ kem dưỡng da, hồng hào nhờ mỹ phẩm, lộng lẫy nhờ thời trang. Những thứ đó cứ có tiền là mua được, song vẻ đẹp trong tâm hồn thì không tiền nào mua nổi.

Một số phụ nữ lại rất chăm chú đầu tư về hình thức, nhưng họ không biết rằng, đàn ông thích mộc mạc: “*Đơn giản là đẹp*” (C'est beau et simple), hoặc là “*tốt gỗ hơn tốt nước sơn*”. Nếu một phụ nữ chỉ là người ăn mặc đúng mốt, đúng thời trang, nhưng không có tâm hồn cao thượng, không có trí tuệ minh mẫn thì thật sự không có vẻ đẹp; Cái đẹp hoàn hảo là cái đẹp cả hình thức bên ngoài lẫn bên trong tâm hồn. Cái đẹp là biết thông cảm với mọi người, sống kính trên nhường dưới, biết tôn trọng người khác, biết quảng đại trao ban.

Trong Nữ Trung Tùng Phận, Bà Đoàn Thị Điểm dạy về Dung như sau:

Phàm phận gái đứng hàng khuê cát.

Phải trau tria tướng hạc hình mai.

Chín tầng cửa đồng then gài,

Ra ngoài nghiêm nghị, trong bày đoan trang.

Dung của người phụ nữ thời nay, không còn là nét đẹp “*yếu điệu, liễu yếu đào tơ*” mà ngày nay, vẻ đẹp phụ nữ rất đa dạng. Có vẻ đẹp kiêu sa, quý phái, năng động, cũng có cả vẻ đẹp “*bốc lửa*”; nhưng cái đẹp được ưa chuộng nhất là vẻ đẹp khoẻ khoắn, vì khoẻ để làm việc tốt, để giữ gìn hạnh phúc gia đình và để sinh ra những đứa con thông minh, khỏe mạnh.

Đồng thời, Dung còn là nét đẹp nữ tính: gọn gàng,

trình tế trong cách ăn mặc và trang điểm, là vẻ mặt linh hoạt, luôn tươi cười; là phong thái cởi mở, hòa nhã, là cử chỉ thân mật, chân thành. Nhất là luôn biết nhu hòa, khiêm tốn với mọi người. Đức Khổng Tử khuyên:

“Xuất môn như kiến đại tân,

Sử nhân như thừa đại tế”.

■ (Luận ngữ/ Nhan Uyên XII/ II)

Nghĩa là ra khỏi nhà phải ăn mặc chỉnh tề như tiếp một vị khách quý. Sai bảo người khác làm việc, thì nghiêm chỉnh cẩn trọng như sắp làm chủ một cuộc tế lễ lớn. Ngày nay nhiều chị em ăn mặc quá cầu thả, ngay khi ra đường cũng mặc hở hang, áo treo hai dây, mặc quần cụt đến bẹn!!! Ngày xưa Hitler, tuy là nhà độc tài khét tiếng, nhưng luôn ăn mặc tươm tất ngay trong nhà, kể cả khi xuất hiện trước người giúp việc.

Vì thế, Dung là vẻ đẹp của sự hài hòa giữa hình thức và tâm hồn. Sắc đẹp là điểm phúc của người phụ nữ, nhưng bản thân sắc đẹp không phải là đức tính, mà cái cái đẹp của nét na mới đáng quý, vì:

“Cái nét đánh chết cái đẹp”.

Từ đó ta có thể nhận định rằng:

“Không có phụ nữ nào xấu, mà chỉ có những người phụ nữ không biết làm cho mình đẹp mà thôi”.

Cái sai lầm của một số phụ nữ Việt Nam ngày nay là dành ưu tiên cho việc đầu tư ngoại hình, để không thua em kém chị. Nhưng cái đáng buồn là nét đẹp bên trong lại tỉ lệ nghịch với cái đẹp bên ngoài. Vì cái đẹp bề ngoài dễ trau chuốt hơn, nên phụ nữ thời nay thích cái dễ, vì họ đang sống trong thời đại “*mì ăn liền*”.

2.3. Ngôn

Ngôn là lời nói phải thành thật, ngay thẳng, dịu dàng, xác đáng, gây được tình cảm tốt đẹp trong mọi người; tránh lời thị phi, nói hành, đâm thọc, xảo trá lợi mình hại người.

Trong Nữ Trung Tùng Phận, Bà Đoàn dạy về Ngôn:

Đối với khách đồng bàn đồng tuổi,

Nhớ cho hay lời nói giọng cười.

Ngôn từ ngọt dịu thanh tươi,

Tiếng tiêu khai phụng, phục người mới ngoan.

Người xưa có câu:

“Chim khôn kêu tiếng rảnh rang,

Người khôn nói tiếng dịu dàng dễ nghe”.

Lời nói có duyên bao giờ cũng gây được thiện cảm với người nghe.

Ngôn trong Tứ Đức là lời nói dịu dàng, có duyên. Không thể phủ nhận sức thuyết phục của người phụ nữ mỗi khi lên tiếng khuyên chồng, dạy con ở nhà, dàn xếp công việc, thương lượng trong kinh doanh, Ngôn là lời nói có duyên, sẽ gây được thiện cảm với người nghe, người phụ nữ có lời nói dịu dàng, giọng nói nhẹ nhàng thì hiệu quả càng lớn khi dạy bảo con cái, khi khuyên nhủ người chồng và cả khi dàn xếp công việc xã hội, thương lượng trong kinh doanh.

Thậm chí hiện nay cũng có nhiều phụ nữ đảm trách việc ngoại giao, tiếp xúc với ngoại bang, họ chỉ dùng ba tất lưỡi ngọt ngào, đã đem lại thành công cho quốc gia đại sự.

Ngày nay, người phụ nữ không chỉ cần nói năng lịch

thiếp, mà còn rất cần sự thẳng thắn, chống lại sự bất công trong gia đình và ngoài xã hội. Nên lời nói của người phụ nữ càng dịu dàng, tế nhị, thì sức thuyết phục và sự thành công càng cao.

Bất kỳ nam hay nữ ra đời nên lưu ý cách nói chơi giữa đám đông, vô tình làm xúc phạm đến người khác, Kinh Sâm hối khuyên rằng:

*“Đừng chõ đông buông tánh quá vui,
Cột người ra bộ dễ duôi,
Sinh điều xích mích đâu người dạ hờn”*

Cách nói chơi cũng là cả một nghệ thuật, đừng bao giờ đem những khuyết điểm của người khác ra điều cợt, mà nên tìm những ưu điểm của họ để biểu dương, tuy cũng là cách nói chơi, nhưng người ta rất vừa lòng, hơn là đem cái xấu của người ta ra bêu riếu, để làm trò cười, đó là một cách xúc phạm khó tha thứ.

Khi ra đời, mọi lời nói năng nhỏ nhẹ, đều hiệu quả hơn cách nói oang oang, như lệnh vỡ, hoặc “*chửi thề*”, phát ngôn bừa bãi, thiếu suy nghĩ, chứng tỏ mình là người thiếu hiểu biết.

2.4. Hạnh

Hạnh là tánh nết hiền lành, hòa nhã, hiếu thảo, kính trên nhường dưới, khoan dung và đoan chính. Giá trị sự hiền hòa của người phụ nữ được Napoléon nhận định rằng:

*“Đàn bà đẹp làm vui mắt, đàn bà hiền làm vui lòng.
Người trước là một thứ nữ trang, còn người sau là một kho tàng”.*

Trong Nữ Trung Tùng Phận, Bà Đoàn dạy về Hạnh như sau:

*Sửa từ nét, ngày thâu tập tánh,
Trăm hạnh hay bởi tránh điều thô.
Xấu xa rách rưới lỏa lồ,
Đoan trang tánh đức cũng cho gái lành.*

Hạnh của người phụ nữ ngày nay, tuy không lệ thuộc chồng con, nhưng đức hạnh muôn đời vẫn là yêu chồng, thương con, giàu lòng hy sinh, biết nhường nhịn chồng và gia nường^[1],

*“Chia chồng vì dạ sắt son^[2],
Nhịn chồng bởi chút sắp con cái nhà”*

■ [Nữ Trung Tùng Phận]

Đồng thời, chung thủy trong hôn nhân, không đua đòi trong cuộc sống, có tinh thần trách nhiệm với bản thân, gia đình và cộng đồng, người phụ nữ cần có lòng vị tha, độ lượng với mọi người; có ước mơ, hoài bão trong nghề nghiệp và biết nỗ lực biến ước mơ thành hiện thực. Cần có lòng nhân, chia ngọt sẻ bùi với nỗi bất hạnh của tha nhân.

Người phụ nữ như vậy, sẽ xây dựng gia đình thành một tổ ấm cho nhiều thế hệ, là nơi nương náu cho trẻ thơ, là trạm dừng chân nghỉ ngơi cho trai tráng, là thành lũy cuối cùng của tuổi già.

Đức hạnh của người phụ nữ ngày nay đang bị xói mòn!!! Vì một số bạn gái tưởng lầm rằng phải biết uống rượu, đánh nhau, đi hoang qua đêm, bỏ học, chửi thề và yêu nhiều, mới là «*người phụ nữ lý tưởng*».

Theo nhiều nhà tâm lý học đã nhận định rằng, một

[1] Gia đình nhà chồng.

[2] Chia sớt tình thương của chồng cho hầu thiếp.

trong những nguyên nhân dẫn đến giảm đức hạnh của các bạn gái là cha mẹ chưa quan tâm con cái đúng mức. Các bạn gái đâu có biết rằng, khi lập gia đình thì mọi buồn vui, hạnh phúc, đau khổ, thành công hay thất bại đều do cái đức hạnh của người phụ nữ quyết định cả.

Về trình tiết, trong đạo vợ chồng vấn đề tình dục là điều không thể thiếu, nhưng người phụ nữ phải biết giữ gìn trình tiết cho đến khi về nhà chồng. Lớp trẻ ngày nay quan niệm rất hời hợt về chuyện giữ gìn trình tiết, cho yêu là hiển dăng, là quan hệ xác thịt, thậm chí khi chưa yêu, chỉ mới quen nhau cũng vẫn quan hệ tình dục.

Ngày nay, có nhiều bạn gái thích sống thử trước hôn nhân. Một số bạn rất ngây thơ trong chuyện này: Ai sẽ là người chịu thiệt thòi? Nạn nhân chính là người con gái. Con trai vốn ích kỷ, họ chỉ muốn được thỏa mãn nhu cầu xác thịt, nhưng khi cưới vợ, họ lại muốn người con gái ấy hoàn toàn trinh nguyên.

Đến một ngày nào đó, bạn sẽ gặp một người mà bạn thật sự yêu thương, liệu bạn có đủ dũng cảm để đối mặt với người ấy và liệu họ có chấp nhận khi bạn không còn trong trắng? Hay họ luôn nghi ngờ sự nhẹ dạ của bạn:

«Rủi để khách tóm râu tiết hạnh,

Tránh không qua nhẹ tánh nghi ngờ.

■ [Nữ Trung Tùng Phận]

Vì thế, người con gái phải tự bảo vệ cái quý giá nhất của đời mình. Sống thử, nếu dính bầu thì đi phá thôi sao? Đừng vì một giây phút nông nổi, mà bạn phải ân hận khi mất cái thiên chức làm mẹ.

Về trình tiết của người phụ nữ, trong Nữ Trung

Tùng Phận bà Đoàn Thị Điểm khuyên như sau:

*Gái mẹ dạy ân cần cho lắm,
Đừng để mình lụy đến sông Tương.
Bông dẫu đẹp, khá gìn hương,
Quý chi liễu ngô hoa tường trao duyên.
Đóng chặt cửa giữ nguyên trinh tiết,
Trọng thân danh bên nét đào yêu.*

Các bạn gái Việt Nam trong thời đại ngày nay, đúng là có rất nhiều cám dỗ và chạm bẫy, nhưng các bạn hãy tự bảo vệ chính mình, đừng tự hủy hoại bản thân và cuộc sống sau này. Tiêu chuẩn tối cao của cái đẹp muôn thuở vẫn là sự hài hòa giữa sắc đẹp thân thể và nhân cách.

TIỂU KẾT

Tóm lại nguyên nhân khiến phụ nữ ngày nay không coi trọng Tư Đức, vì với sự phát triển của khoa học kỹ thuật, kinh tế và đời sống hưởng thụ đã làm cho Công, Dung, Ngôn, Hạnh đang bị xói mòn. Một số chị em không còn coi trọng “Tư Đức” của ông cha dạy bảo nữa.

Chúng ta có thể khẳng định, Tam tùng, Tư đức của người phụ nữ không thời nào có thể xem nhẹ được. Trong các gia đình ở Hàn Quốc, Nhật Bản, Tam tùng, Tư đức của người phụ nữ đang ngày càng được đề cao, mặc dù hai quốc gia này có nền kinh tế rất phát triển. Việt Nam ta gần đây, do mãi bận rộn với đời sống kinh tế, mà các gia đình xem nhẹ việc giáo dục Tư đức cho con gái. Vì thế, xu hướng nam tính trong phụ nữ nước ta gần đây đã tăng lên. Nhiều bạn gái, sống như con trai, và nếu như thế thì họ không còn là phụ nữ nữa. Đó là một điều rất thiệt thòi cho nữ giới.

Tam tùng Tử đức mãi mãi là «*khuôn vàng thước ngọc*» của người phụ nữ ở mọi thời đại, nhưng phải linh động, thay đổi để phù hợp với sự đổi mới, nghĩa là phải hợp lý và cận nhân tình.

Một người đàn ông có được một người vợ đủ Tử đức, là một niềm hạnh phúc lớn lao đối với họ. Họ và con cái sẽ có một gia đình hòa thuận, yên vui. Đặc biệt là việc giáo dục con cái, nếu người mẹ không đủ Tử đức, không giỏi nữ công gia chánh, thì con cái sẽ rất thiệt thòi, nhất là con gái.

TAM TÙNG TỬ ĐỨC THIÊN ĐẠO

SỰ THĂNG HOA VỀ TAM TÙNG, TỬ ĐỨC CỦA NGƯỜI PHỤ NỮ CAO ĐÀI

Người phụ nữ Cao Đài, đã dãi dầu với cuộc sống, họ đã nếm nhiều đau khổ; khi trẻ thì lụy vì ái ân, thể non hèn biến, khi có gia đình thì khổ vì chồng con, sinh đẻ, ghen tương, tranh danh đoạt lợi. Ngoài xã hội thì khổ vì mạnh hiếp yếu, dữ lấn hiền, hại nhau chẳng kể gì nhân nghĩa !!! Chung cuộc, đời họ được mấy ngày vui, chỉ toàn là sầu thảm, y như một giấc mộng:

*Ngắm cuộc thế chẳng bằng một giấc
Kiếp phù sinh đặng thốt là bao
Nhãng là đeo thâm chác sâu,
Tóc xanh cho tới bạc đầu cũng in.*

■ [Nữ Trung Tùng Phận]

Nên đã tỉnh ngộ, quyết tâm lìa bỏ:

*«Đoạn tình ái đem quăng bẻ khổ,
Dứt hồng duyên, tính bỏ non thể.
Nấy bờ tục, nọ bến mê,*

*Từ đây ta quyết không về thấy người.
Vì thấy đó, cả cười lộn khóc,
Sách của người không học mà say.
Cửa người, cửa đọa cửa đày,
Ghét người ta dứt từ ngày bữa ni.
Lần chuỗi hạt từ bi cứu khổ,
Lấy gió thanh Trăng tỏ làm nhà...*

■ [Nữ Trung Tùng Phận]

Nên họ nương mình vào cửa đạo,:

*«Trương thẳng cánh con thuyền Bát nhã,
Cõi đau thương, giải quả trừ khiên.*

■ [Nữ Trung Tùng Phận]

Để quên đau thương, họ công phu, tụng niệm, tìm niềm an vui và tìm phương giải khổ cho mình:

*Những tháng mắng tháng thâu năm lụn,
Sớm công phu, tối tụng vãng sanh.
Đã quen cửa Phạm lánh mình,
Nên phương nhờ bởi đoạn tình ái yêu.*

■ [Nữ Trung Tùng Phận]

Đó là những nguyên nhân khiến họ tỉnh ngộ, để lần bước từ Nhơn đạo qua Thiên đạo.

Người phụ nữ Cao Đài, muốn bước vào phần Thiên đạo thì phải thực hiện xong Tam tùng Tứ đức của Nhơn đạo, rồi còn phải trau luyện để nó thăng hoa thành Tam Tùng Tứ Đức của Thiên đạo, trở nên một trong Thánh thể Chí Tôn, để tế độ chúng sanh, mới mong thoát khỏi oan khiên, trở về ngôi vị cũ.

Ngay bà Đoàn Thị Điểm dù nguyên căn là một nữ Tiên, nhưng trong kiếp sanh thiếu công phổ độ, nên khi

qua đời vẫn ngồi ở Thanh Tịnh Đại Hải, Chờ 178 năm sau khi khai Đạo, Đức Chí Tôn ân xá cho bà về cơ viết tám bài Kinh Thế Đạo và quyển Nữ Trung Tùng Phận để tế độ nữ phái, Bà mới được trở về Diêu Trì Cung (Theo thuyết đạo của Đức Hộ Pháp 26-10 Tân Mão - 1951).

Vì có công phổ độ mới giải được tiền khiên oan trái, nên Đức Chí Tôn dạy rằng:

“Có công phổ độ giải tiền khiên”

Dù cho một vị Đại La Thiên Tiên xuống trần mà không tu, tức là không có công phổ độ, thì cũng không thoát khỏi được cửa luân hồi.

Phần Tam tùng, Tử đức của Thiên đạo được Đức Cao Thượng Phẩm giảng cơ dạy như sau:

«Tam Tùng, Tử Đức là về phần Nữ phái».

Tam Tùng

– *Tùng phụ: Như người con gái phải giữ trọn tiết trinh, cũng như kẻ tín đồ phải giữ tròn danh Đạo.*

– *Tùng phu: Như bóng với hình, tức nhiên phải ví mình như một trong Thánh thể, tùng Hội Thánh.*

– *Tùng tử: là phải vì đám hậu sanh mà quên mình, đặng tạo nên sự nghiệp tương lai cho chúng, tức nhiên là bốn phận của Chức sắc vậy.*

Tử đức

Công, Dung, Ngôn, Hạnh, tức là việc làm cho cho nhơn sanh thoát khổ, lời nói để đưa đường giáo hóa, hành vi cử chỉ để treo gương mặt thể, tức là phải biết nâng cao giá trị của Thánh thể Đức Chí Tôn, nét na đằm thắm, giữ trọn thương yêu, tức nhiên là làm nền móng cho Đại đồng

Thế giới.»

■ *[Thánh ngôn sưu tập]*

Người nữ tín đồ Cao Đài thực hành trọn vẹn phần Nhơn đạo để bước vào Thiên đạo, thì mới được giải thoát khỏi vòng luân hồi sanh tử. Nữ Trung Tùng Phận có câu:

*Vẹn nhơn đạo, đi lần nẻo chánh,
Đến vô ưu đặng lánh nhơn luân.
Thuyền con mệch mệch như rừng,
Đon đường thánh đức, hỏi chừing Như Lai.*

Sứ mệnh của người phụ nữ Cao Đài về Tam tùng, Tứ đức của Thiên đạo đại để như sau:

 Tam tùng của Thiên đạo

✧ **Tùng phụ:** Theo Cha.

Cha đây là Đấng Cha Trời, là Đại Từ Phụ. Phải tuân theo lời dạy của Ngài, tu hành tinh tấn, làm lành lánh dữ, diệt lục dục, lánh phạm tâm, thì linh hồn mới trở bước lên phẩm vị cao sang, thoát đọa luân hồi. Nữ Trung Tùng Phận có câu:

*Bế ngũ quan, không kiêng tục tánh,
Diệt lục trần, xa lánh phạm tâm.
Mệnh thiên giữ vững tay cầm,
Đoạt phương tự diệt giải phần hữu sanh.*

✧ **Tùng phụ:** Theo chồng

Chồng thuộc Dương, vợ thuộc Âm, vợ chồng hòa hợp (cơ ngẫu) thì cũng như sự tu luyện làm cho Âm Dương trong cơ thể tương hiệp nhau, tức là đạt được Ngũ khí triều ngưng, Tinh Khí Thần hiệp nhứt, thì đắc đạo tại thế, Trong Nữ Trung Tùng Phận có câu:

*Ngũ Khí thanh diệt trừ quả kiếp,
Linh quang đầy đặn tiếp hồng ân.
Xác tại thế đã nên Thân,
Ba mươi sáu cội đặng gần Linh Thiêng.*

Khi đắc đạo trở nên một trong Thánh thể, tùng quyền Hội Thánh tế độ nhơn sanh.

✘ *Tùng tử: Theo con*

Sau khi đắc đạo rồi, còn phải trở lại dìu dắt những đứa con đang dại khờ chìm đắm trong vòng vật dục, để chúng sớm giác ngộ mà quay trở lại con đường Đạo. Nữ Trung Tùng Phận có câu:

*Lấy tâm chánh làm cân đong thế,
Cậy lòng lành làm kế diu đời.
Chông gai vạch bước thánh thời,
Lấy phương cứu khổ độ người trầm luân.*

📖 *Tử đức của Thiên Đạo*

✘ *Công:*

Từ chỗ chăm lo đời sống đạo đức cho gia đình như khuyên chồng, dạy con, họ còn lo cho chúng sanh, truyền bá kinh sách giáo hóa người đời, phụng sự nhơn sanh, để tạo công đức cho mình. Nữ Trung Tùng Phận có câu:

*Chừ mới rõ nguồn cơn kiếp sống,
Tấc thây phạm rất mỏng số căn.
Ham phương cứu thế độ nhân,
Giải mê khách tục, cội trần lánh xa.*

✘ *Dung:*

Người phụ nữ Cao Đài cần trau dồi vẻ đẹp thể chất lẫn tâm hồn cho hài hòa, rồi biểu hiện ra bằng tình thương

bao la, cứu giúp chúng sanh thoát khổ. Nữ Trung Tùng Phận có câu:

*Lấy bác ái làm hòa vạn vật,
Đem thiện duyên xây nấc thang hồng.
Đoạn căn, đóng chặt Âm cung,
Tòa sen chín phẩm để cùng Phật Tâm.*

✧ **Ngôn:**

Từ chỗ nói năng đoan chính đem lại hòa ái cho mọi người, tiến lên nói điều đạo đức, thuyết minh giáo lý, khai mở tâm tánh, thức tỉnh nhơn sanh biết tu hành, tòng lương cải ác, bà Đoàn Thị Điểm dạy như sau:

*Gót nhân ái đến nhà kẻ bịnh,
Giọng từ bi thức tỉnh hung tâm.
Giữa cơn náo loạn trời cầm,
Lấy hơi hòa nhã đẹp lần bi thô.*

■ (Nữ Trung Tùng Phận)

✧ **Hạnh:**

Từ đức tánh hiền hòa nhân hậu, lập hạnh từ bi, tiến lên bác ái vị tha, để thay Trời độ thế, dìu đời vào đường đạo đức, cứu vớt chúng sanh đồng thoát khổ, nên Nữ Trung Tùng Phận dạy rằng:

*Trăm tuổi sống chẳng lăm tuổi sống.
Một kiếp sanh chứa trọn kiếp sanh.
Thay thân Tạo Hóa là mình,
Nâng niu sanh chúng mới dành chữ nhơn.*

Cũng có nhiều chị em đã sớm chọn con đường tu chơn, không lập gia đình, tức là vượt qua phần Tùng phu, Tùng tử, của đời người phụ nữ, nhưng cũng phải giữ tròn Công Dung Ngôn Hạnh của Thế đạo trong đời sống hằng

ngày, để tiến lên Tam tòng Tứ đức của Thiên đạo, thì mới hy vọng thoát đọa luân hồi, trở về ngôi xưa vị cũ.

KẾT LUẬN

Theo quan điểm của Cao Đài giáo thì quyền năng và sứ mạng của người phụ nữ rất là hệ trọng đối với sự sinh tồn của nhân loại.

Với người phụ nữ, sứ mạng cao cả của họ là để tạo nên những thế xác cho những linh hồn sẽ đầu thai xuống trần. Vậy phụ nữ không nên coi sứ mạng này là một việc phiền não, không nên bần tơi. Trái lại đó là sự vinh diệu nhứt của một kiếp làm đàn bà, một cơ hội lớn lao mà chỉ đàn bà mới có, còn đàn ông thì không làm được, sự huy hoàng của người làm mẹ thì không phải là của họ.

Chính nữ giới mới làm công việc to tác này, để giúp đỡ thế gian trong việc duy trì nòi giống, và họ làm công việc này với một sự hy sinh, đau đớn, mà một số nam giới có thể không biết hết được một cách trọn vẹn về sự hy sinh, huyền bí của họ.

Để thực hiện được sứ mạng cao cả nêu trên, người phụ nữ cần tu tâm dưỡng tánh cho thuần phát thiên lương, tạo một phẩm chất trong sáng, để đón nhận được những Chơn linh cao trọng từ cõi trên đầu thai đến với mình, vì thế gian có câu:

*“Mẹ hiền thì sinh con hiền,
Mấy đời mẹ cú con tiên bao giờ”.*

Như vậy chắc chắn họ sẽ sanh được những đứa con thông minh, hiền ngoan, lớn lên sẽ làm rạng danh cha mẹ và hữu ích cho Đạo và đời.

Tóm lại quyền năng và sứ mạng của người phụ nữ và Tam tùng Tứ đức vẫn mãi hòa quyện, kết hợp với nhau và trở thành chuẩn mực nhân cách của người phụ nữ trong thời hiện đại nói chung, phụ nữ Cao Đài nói riêng. Nó không chỉ là nền tảng giá trị của người phụ nữ về mặt Thế đạo, mà còn giúp cho nữ lưu bước vào lãnh vực Thiên đạo, để dứt sạch nợ trần, trở nên Tiên Thánh.

Người phụ nữ Cao Đài, khi xử tròn Nhơn đạo thì tiến lên Thiên đạo, là đặt mình trong Thánh thể Chí Tôn để độ đời, cứu thế. Khi đã đắc đạo, sống thì hiệp với Đấng Hóa Công cảm quyền chuyển thế, khi chết thì trở về ngôi xưa vị cũ, thoát đọa luân hồi, tiêu dao nơi cõi Thiêng liêng hằng sống.

CHUNG

PHỤ TRANG

DANH NGÔN VỀ PHỤ NỮ

- ✘ *Với người phụ nữ về phương diện huyền bí, sứ mạng cao cả của họ là để tạo nên những thể xác cho những linh hồn sẽ đầu thai xuống trần. (Giám mục C.W. Leadbeater)*
- ✘ *Phụ nữ là kiệt tác của vũ trụ (G. Let Xinh)*
- ✘ *Đàn bà đẹp làm vui mắt, đàn bà hiền làm vui lòng. Người trước là một thú nữ trang, còn người sau là một kho tàng (Napoleon)*
- ✘ *Sau mỗi thành công, thất bại cũng như tội lỗi của người đàn ông, đều có bóng dáng người đàn bà. (Dã Trung Tử)*
- ✘ *Phụ nữ là những bông hoa có linh hồn (Napoleon)*
- ✘ *Phụ nữ như một đóa hoa, chỉ lặng lẽ tỏa hương trong bóng tối. (La Mono)*
- ✘ *Nếu anh thấy một gia đình hạnh phúc, anh nên tin rằng ở trong gia đình có một người đàn bà biết quên mình (René Bazin).*
- ✘ *Ngon lửa tình yêu không bao giờ tàn trong những chiếc*

lò làm bằng tim, bằng máu (Napoleon)

- ✘ *Để hạnh phúc, hôn nhân đòi hỏi một sự trao đổi mở hội liên tục. (Napoleon)*
- ✘ *Cả cuộc đời người phụ nữ là biên niên sử của tình cảm (W. Irving)*
- ✘ *Linh hồn gặp linh hồn trên đôi môi người yêu (Shelley)*
- ✘ *Sóng mắt người đàn bà đẹp bao giờ cũng có tác dụng như một ly rượu mạnh, mà người đàn ông chỉ là một tên bợm rượu (Napoleon)*
- ✘ *Nẻo đường của tình yêu chân thật chẳng bao giờ phẳng lặng (Willam Shakespeare)*
- ✘ *Một người đàn bà xấu mặt nhưng đẹp lòng là người đàn bà đẹp. Một người đàn bà đẹp mặt, nhưng lòng dạ không đẹp là người đàn bà xấu. (Jean Rigaux)*
- ✘ *Người phụ nữ đẹp là thiên đàng của cặp mắt, mà là địa ngục của tâm hồn (Pope).*
- ✘ *Khi bất ngờ hỏi một cô gái xin anh hãy nhớ: câu trả lời đầu tiên là chính sử, còn câu thứ hai là tiểu thuyết (Tống Ái Linh).*
- ✘ *Tất cả mọi sự bí ẩn của thế giới này đều không thể sánh nổi với sự bí ẩn của người phụ nữ (Vladimir Lobanok).*
- ✘ *Đức tính đầu tiên và quan trọng nhất của phụ nữ là dịu dàng (Jean jacques rousseau)*
- ✘ *Trước con mắt của người yêu, không có người phụ nữ nào xấu cả (Ronsard)*
- ✘ *Phụ nữ làm cho cách xử thế ở đời được trau chuốt và khiến người ta chuộng sự lễ độ. Họ là thấy dạy chân*

chính về mỹ quan và là người khích lệ mọi hi sinh. Hiếm có người đàn ông nào yêu thương họ mà lại là người man rợ. (G. Legouve)

- ✘ *Đẹp và được yêu ấy mới chỉ là phụ nữ. Xấu mà biết cách làm cho mình được yêu ấy là công chúa. (J. Barbey Daurevily)*
- ✘ *Nàng che dấu một trái tim sắt đá dưới cái hình hài mảnh khảnh và duyên dáng (Balzac)*
- ✘ *Đối với người phụ nữ, yên lặng cũng là một thứ trang sức (Sophocle)*
- ✘ *Đàn bà hoàn toàn thấy rõ rằng họ càng vắng lời bao nhiêu thì họ càng chỉ huy bấy nhiêu (Jules Michelet)*
- ✘ *Tính hiền dịu của người phụ nữ đối với cuộc đời là dấu hiệu xác thực của một cuộc sống nội tâm phong phú. (K.Pau-Top-Xki)*
- ✘ *Phụ nữ giống như túi trà lọc – bạn không thể biết sự mạnh mẽ của họ đến đâu, cho tới khi được đặt vào cốc nước nóng (EleanorRoosevelt)*
- ✘ *Bí quyết hạnh phúc của người phụ nữ là tự tìm cái vui trong bốn phận (Dr. Auton)*
- ✘ *Im lặng đem đến cho người phụ nữ sự kính nể (Sophocle)*
- ✘ *Người phụ nữ cảm và nói theo trực giác của con tim nên chẳng bao giờ sai lầm. Không ai biết nói những lời sâu sắc và êm ái cho bằng người phụ nữ. Êm ái và sâu sắc, đó chính là con người họ (V. Hugo)*
- ✘ *Tất cả vẻ đẹp của cuộc sống được tạo nên là nhờ vào sức mạnh của tình yêu đối với người phụ nữ (M. Gorki).*
- ✘ *Nam giới bị chi phối bởi trí tuệ, còn phụ nữ phụ thuộc*

vào các cung bậc cảm xúc. (James Joyce)

- ✘ Phụ nữ bao giờ cũng yêu vì tài trước khi yêu vẻ bề ngoài (Banzac).
- ✘ Phụ nữ có sở thích đơn giản là được yêu thương con cái và người đàn ông của họ. (H. L. Mencken)
- ✘ Vợ là tình nhân của người đàn ông trẻ, bạn đồng hành cho đàn ông trung niên và là điều dưỡng viên của người đàn ông khi về già. (Francis Bacon)
- ✘ Con nuôi cha không bằng bà nuôi ông (Tục ngữ Việt Nam).
- ✘ Phụ nữ thông minh và hấp dẫn không muốn gợi ý, họ sẵn sàng để cho người đàn ông chi phối miễn là họ có tâm ảnh hưởng với người đàn ông. (George Bernard Shaw)
- ✘ Hầu hết phụ nữ luôn cố gắng thay đổi một người đàn ông nhưng khi họ đã thay đổi, phụ nữ sẽ không còn thích nữa. (Marlene Dietrich)
- ✘ Phụ nữ sẽ không phàn nàn về đàn ông cho đến khi họ bắt đầu quan tâm hơn đến một nửa của mình. (Bill Maher)
- ✘ Đàn ông than khóc vì những gì họ đã mất đi còn phụ nữ than vãn vì những gì họ không có (Josh Billings).
- ✘ Để hiểu được bất kỳ chức năng xã hội nào bạn phải hiểu mối quan hệ giữa đàn ông và phụ nữ (Angela Davis).
- ✘ Những điều phụ nữ cần phải làm, thay vì lo lắng về những gì chúng ta không có là hãy yêu quý những gì chúng ta đang sở hữu (Cameron Diaz).
- ✘ Khi phụ nữ tỉnh táo, họ sáng tạo hơn và cũng vì lý do đó, đôi khi, họ cũng trở nên mong manh hơn (Emma Bonino).

- ✘ *Đàn ông luôn muốn là tình yêu đầu tiên của người phụ nữ. Phụ nữ thích được là mối tình cuối của một người đàn ông (Oscar Wilde).*
- ✘ *Bất cứ người đàn ông nào nói rằng anh ta có thể thấu hiểu phụ nữ, nghĩa là anh ta đang rất nhầm lẫn (Groucho Marx)*
- ✘ *Phụ nữ khôn ngoan, hôn chứ không yêu. Lắng nghe, nhưng không tin. Và bỏ đi trước khi bị bỏ rơi. (Marilyn Monroe)*
- ✘ *Bằng một tiếng thở dài, một người phụ nữ có thể nói nhiều hơn một người đàn ông trong một bài thuyết giảng. (Arnold Haultain)*
- ✘ *Phụ nữ khôn ngoan hơn nam giới vì họ biết ít hơn nhưng hiểu nhiều hơn. (James Thurber)*
- ✘ *Tôi thà tin vào trực giác của phụ nữ còn hơn là lý trí của đàn ông. (Stanley Baldwin)*
- ✘ *Sức mạnh và phẩm giá là đồ trang sức của phụ nữ. (Unknown)*
- ✘ *Tất dèn, đàn bà nào cũng đẹp. (Plutarque)*
- ✘ *Đàn ông giết người bằng guơm. Đàn bà giết người bằng ánh mắt. (Carrel)*
- ✘ *Vẻ đẹp tuyệt đỉnh của người đàn bà giết chết cái tình dục của kẻ đang thèm muốn nó. (J. P. Sartre)*
- ✘ *Sắc đẹp làm vui mắt, sự dịu hiền thu hút lòng người (Voltaire).*
- ✘ *Người đẹp là ước mơ treo trước mắt mọi người! (Unknown)*
- ✘ *Khí giới của đàn bà là những giọt nước mắt (W. Shakespeare).*

- ✘ *Trong đàn bà, tình bạn gắn với tình yêu. (Thomas Moore)*
- ✘ *Gió thay đổi chiều mỗi ngày, người đàn bà thì thay đổi mỗi giây. (Tục ngữ Tây Ban Nha)*
- ✘ *Đàn bà hoàn toàn thấy rõ rằng họ càng vâng lời bao nhiêu thì họ càng chỉ huy bấy nhiêu (Jules Michelet).*
- ✘ *Khi chúng ta không thu hút được người đàn bà thì đừng đeo đuổi họ nữa. Người đàn bà chỉ bị chinh phục khi người đàn ông đủ sức hấp dẫn họ. Một khi họ thấy bị đeo đuổi, họ sẽ từ khước (Krassovsky).*
- ✘ *Đối với người đàn bà, không được yêu là một tai họa, nhưng không được yêu nữa mới thực là một cái nhục (Montesquieu).*
- ✘ *Nơi nào có người đàn bà đẹp, thì nơi đó có người đàn ông thờ dài (Tục Ngữ Hungary).*
- ✘ *Người ta có thể quyến rũ người đàn bà bằng sự dối trá, nhưng người ta chỉ có thể chinh phục được họ với tấm lòng thành thật. (Krassovsky)*
- ✘ *Khen tặng người đàn bà khác trước mặt người yêu là một sự sỉ nhục không thể tha thứ được. (Bà De Stael)*
- ✘ *Ai có thể cai trị được một người đàn bà thì người ấy có thể cai trị được một nước. (Honoré De Balzac)*
- ✘ *Khi một người đàn bà hứa yêu anh, anh không nên luôn luôn tin họ, nhưng khi họ bảo không yêu anh. Ấy, anh cũng không nên tin họ nữa. (Edouard Bourdet)*
- ✘ *Tiền bạc cũng như phụ nữ, muốn giữ nó thì phải săn sóc nó một chút, bằng không... nó đi tạo hạnh phúc cho kẻ khác. (Edouard Bourdet)*
- ✘ *Có hai loại đàn bà: một loại muốn chữa những sai lầm*

của người đàn ông, còn loại kia muốn là một lối lằm. (Hy Sheridan)

- ✘ *Hỡi ôi! Được người đàn bà yêu, thì ai cũng biết là điều thích thú, nhưng dễ sợ lắm... (Lord Byron)*
- ✘ *Phụ nữ làm cho cách xử thế ở đời được trau chuốt và khiến cho người ta chuông sự lễ độ. Họ là thầy dạy chân chính về mỹ quan và là người khích lệ mọi sự hy sinh. Hiếm có người đàn ông nào yêu thương họ mà lại là người man rợ. (Gabriel Legouvé)*
- ✘ *Người đàn bà nào quý trọng đạo đức của tâm hồn mình hơn sự thông minh và bóng sắc của mình, là hạng người đứng trên đồng loại của mình. Kẻ nào quý trọng bóng sắc của mình hơn tài đức của mình, là hạng đàn bà tầm thường. Nhưng kẻ nào quý trọng địa vị và giai cấp của mình hơn bóng sắc của mình, là hạng người đàn bà đứng ngoài lề đồng loại của họ: Họ không phải là người đàn bà. (Chamfort)*
- ✘ *Người đàn bà sẵn sàng tự nhận mình nói quấy khi họ nói phải, hơn là khi họ nói quấy. (Jean Charles)*
- ✘ *Bí quyết hạnh phúc của người đàn bà là tự tin cái vui trong bốn phận. (Dr. Auton)*
- ✘ *Người đàn bà mà thật thà là lúc họ thấy không cần thiết phải dùng đến sự dối trá vô ích. (Anatole France)*
- ✘ *Mê người đàn bà thì dễ, yêu người đàn bà thì khó. (Marcel Aymé)*
- ✘ *Người đàn bà đẹp là thiên đàng của cặp mắt, mà là địa ngục của tâm hồn. (Pope)*
- ✘ *Người đàn bà đẹp khó mà sống được an toàn, cũng như*

- ngọc quý là môi của trộm cướp. (Jean Jacques Rousseau)*
- ✘ *Người đàn bà nói thích giản dị là người ít giản dị nhất. Người đàn bà nào nói ít làm dáng chính là người làm dáng nhất đời. Người đàn bà nào nói ít trang sức lại là người khéo trang sức hơn ai hết. (André Maurois)*
 - ✘ *Người phụ nữ biết gương mặt của người đàn ông nàng yêu, như thủy thủ hiểu biển khơi rộng lớn. (Balzac)*
 - ✘ *Phụ nữ có thể ngã khi người đàn ông không có sức mạnh. (William Shakespeare).*
 - ✘ *Vào tuổi mười lăm, sắc đẹp và tài năng chưa hoàn chỉnh, chỉ có sự hứa hẹn về người phụ nữ sắp hình thành. (Balzac)*
 - ✘ *Phụ nữ khôn ngoan hơn nam giới vì họ biết ít hơn nhưng hiểu nhiều hơn. (James Thurber)*
 - ✘ *Người không khát – nhìn thấy người đẹp cũng khát. Người không đói – nhìn thấy người đẹp cũng đói. Người muốn chết – nhìn thấy người đẹp lại không muốn chết nữa. Người đẹp là ước mơ treo trước mắt mọi người (Pascal)*
 - ✘ *Người con gái thích được khen dù xấu. Vì thế cho nên người đàn bà nào cũng thường hay chết vì người đàn ông am tường điều đó (Pascal)*
 - ✘ *Lòng tự ái làm nên tai họa cho phần đông đàn bà hơn là tình yêu (La rochefoucauld)*
 - ✘ *Mỗi người đàn bà đều có một nét quyến rũ kỳ bí, nếu họ không kiêu hãnh và bướng bỉnh (Joanna baillie)*
 - ✘ *Người đàn bà không bao giờ thấy điều gì mình làm cho họ, họ chỉ thấy điều mà mình không làm (G Courteline)*
 - ✘ *Phần đông những người đàn bà đoan chính là những kho tàng bí mật, chỉ được gìn giữ chắc chắn khi không*

có ai biết tìm đến (La Rochefoucauld)

- ✘ *Người đàn bà tha thứ được những sự thiệt hại cho họ, nhưng không bao giờ quên được những sự khinh miệt (Haliburton)*
- ✘ *Ánh mắt của phụ nữ nói lên với nhiều duyên dáng, một cách rất ân cần cái điều mà miệng họ không dám thốt ra (Maurivau)*
- ✘ *Tình yêu thành thật làm cho người đàn bà trở nên kín đáo và ít bộc lộ (Barthe)*
- ✘ *Tham vọng của người đàn bà là chiếm được lòng yêu của người những kẻ chung quanh và kể cận bên mình, chứ không cần lòng kính cẩn tôn sùng của những người xa lạ (Gina Lombroso)*
- ✘ *Đàn bà luôn luôn sẵn lòng hy sinh nếu bạn cho họ có cơ hội. Sở trường của họ chính là nhường nhịn (Somerset Maugham)*
- ✘ *Người đàn bà không sợ chết, không sợ đau khổ, nhưng chỉ lo sợ khi mình chết mà chưa được người mình thương yêu biết đến tình yêu của mình. (Gina Lombroso)*
- ✘ *Quả tim của người đàn bà không bao giờ già cỗi, và một khi nó không yêu nữa thì đó là vì nó đã ngừng đập (P. Rochepedre)*
- ✘ *Rung động, yêu thương, đau khổ, hy sinh, tất cả sẽ mãi mãi là những trang tình sử của người đàn bà. (Honore De Balzac)*
- ✘ *Một người đàn bà hoặc yêu hay ghét, họ không lưỡng chùng (Publilius Syrus).*
- ✘ *Có ba thứ làm cho con tim ta mát rượi và quên hết mọi nỗi*

- buôn: đó là nước, hoa và sắc đẹp của đàn bà. (Phạn ngữ)*
- ✘ *Nhà không có đàn bà như thân xác mà thiếu linh hồn (Danh Ngôn Pháp).*
 - ✘ *Kẻ nói tốt cho phụ nữ là kẻ chưa biết rõ phụ nữ, còn kẻ nói xấu phụ nữ là kẻ không biết gì cả về phụ nữ. (Pigault Lebrun)*
 - ✘ *Cái khó khăn chính đối với người đàn bà đức hạnh không phải là chinh phục họ, mà là đưa họ vào một nơi khép kín. Cái đức hạnh của họ làm bằng những cánh cửa nửa mở nửa đóng. (Jean Giradoux)*
 - ✘ *Cái lỗi lầm lớn của người đàn bà là luôn luôn tìm cách kết bạn với người đàn ông họ yêu, thay vì kiếm một người đàn ông yêu họ (La Bruyere)*
 - ✘ *Nước mắt chính là tài hùng biện của đàn bà. (Thánh Evremond)*
 - ✘ *Phụ nữ rất thích tiết kiệm... trong sự hoang phí của họ (Friedrich Hebbel)*
 - ✘ *Nước mắt đàn bà che giấu nhiều cạm bẫy. (Denys Caton)*
 - ✘ *Một bông hoa không mùi thơm cũng chẳng được quý trọng gì hơn một người đàn bà đẹp mà vô duyên. (A.V. Arnault)*
 - ✘ *Không phải cái đẹp của người đàn bà đã làm ta ngây dại, mà chính là tính tình cao thượng của bà ta. (Euripide)*
 - ✘ *Đàn bà đã xấu thì không gì xấu xa hơn, nhưng nếu đã tốt thì không gì tốt bằng. (Euripide)*
 - ✘ *Đàn bà rất cay nghiệt với đàn bà. (Tennyson)*
 - ✘ *Đàn bà lương thiện mà lại xinh đẹp thì trở nên lương thiện gấp đôi. (P.J. Stahl)*

- ✘ *Đàn bà chỉ tha thứ sau khi trừng phạt xong. (Bà De Girardin)*
- ✘ *Đối với đàn bà, im lặng là đồ trang sức đẹp nhất. (Jean Jacques Rousseau)*
- ✘ *Trong đời người đàn bà chỉ có hai lần làm cho họ điên lên, đó là khi họ bắt đầu yêu và khi họ bạc tóc. (Danh ngôn Ba Lan)*
- ✘ *Im lặng là món nữ trang đẹp nhất của người đàn bà, nhưng ít khi họ đeo lắm (Danh Ngôn Anh)*
- ✘ *Đàn bà mà im lặng chính là của trời cho. (Thánh Kinh)*
- ✘ *Người đàn bà lương thiện không thể tự an ủi được về những lỗi lầm mà họ đã làm. (Sacha Guitry)*
- ✘ *Người đàn bà có thể đem hạnh phúc đến cho người này và đem tai họa đến cho kẻ khác. (Tục ngữ Nga)*
- ✘ *Tranh đấu để chống lại trái tim của người đàn bà khó khăn không thua gì uống hết một biển nước. (Richard De Fournival)*
- ✘ *Trong chuyện tình yêu, người đàn bà luôn luôn cố tình chịu thua. (Paul Gerald)*
- ✘ *Đức tính đầu tiên và quan trọng nhất của phụ nữ là dịu dàng. (Jean Jacques Rousseau)*
- ✘ *Điều đáng sợ nhất ở người phụ nữ là tính ích kỷ (G. Fêđo)*
- ✘ *Người đàn bà mà không biết trang điểm thì chỉ giống như thửa ruộng khô cằn. (Tục ngữ Ấn Độ)*
- ✘ *Sắc đẹp là tặng phẩm của Tạo hóa đã ban cho người đàn bà, và chính sắc đẹp cũng là vật đầu tiên mà Tạo hóa cướp đi trong đời người đàn bà. (Mere)*

✘ *Trên đời có ba thứ nguy hiểm nhất:*

- *Rượu ngon làm ta mất trí.*
- *Tiền nhiều thì làm ta bất chính.*
- *Vợ đẹp thì làm ta đau khổ nhiều nhất.*

Vì:

- *Rượu ngon khiến ta thích uống.*
- *Tiền nhiều thường làm mờ át lương tri.*
- *Vợ đẹp thường hay phản bội.*

Do đó tốt nhất là nên mất cả ba (Jean Paul Sartre).

✘ *Đàn ông không bao giờ bằng được phụ nữ ở tinh thần phụng sự không vụ lợi mà thiên nhiên đã ban tặng cho nàng. (Mahatma Gandhi)*

✘ *Phụ nữ chỉ đẹp thật sự khi nào họ đẹp cho một người đàn ông nào đó. (Michel Deon).*

✘ *Khi mặt đối mặt, người phụ nữ nói to với người đàn ông nàng đứng đứng, nói khẽ khàng với người nàng bắt đầu yêu và giữ yên lặng với người nàng yêu. Đối với người phụ nữ, yên lặng cũng là một thứ trang sức (Sophocle).*

✘ *Người phụ nữ cười khi có thể cười nhưng muốn khóc thì lúc nào cũng được (Ngạn ngữ Pháp)*

✘ *Tất cả mọi sự bí ẩn của thế giới này đều không thể sánh nổi với sự bí ẩn của người phụ nữ (Vladimir Lobanok).*

✘ *Ta không yêu một người con gái vì những lời nàng nói. Ta yêu những lời nàng nói vì ta yêu nàng (A. Maurois).*

✘ *Khuôn mặt đẹp là cái đẹp nhất của tất cả cảnh sắc và nhịp điệu êm ái nhất là giọng nói của người phụ nữ ta yêu (La Bruyere).*

- ✘ *Sắc đẹp tự nó đủ thuyết phục đôi mắt của người đàn ông mà chẳng cần nhà hùng biện. Người phụ nữ đẹp là thiên đường của đôi mắt. (Ngạn ngữ Tây phương).*
- ✘ *Nơi người phụ nữ quyến rũ lòng người nhất không phải là cái đẹp mà là sự cao quý (Eunpide).*
- ✘ *Tôi sẽ không nói là phụ nữ không có tính cách, đúng hơn thì mỗi ngày họ đều có tính cách mới (Heinrich Heine).*
- ✘ *Không có gì thật cao quý và đáng kính trọng bằng lòng chung thủy (Cicero).*
- ✘ *Một người phụ nữ ghen tin tưởng vào mọi thứ do cảm xúc của nàng đưa đến. (Jhon Gay)*
- ✘ *Phụ nữ chỉ nhớ người đàn ông làm cho họ cười. Đàn ông chỉ nhớ người phụ nữ làm cho họ khóc. (De Regnier)*
- ✘ *Phụ nữ có cái tài không ai bắt chước được trong việc biểu lộ tình cảm mà không cần đến những lời nói sôi nổi. Sự hùng biện của họ tập trung đặc biệt ở giọng nói, cử chỉ, tác phong và những cái nhìn (Banzac)*
- ✘ *Hãy đợi hoàng hôn để thấy cái đẹp của buổi bình minh và hãy đợi tuổi già để hiểu thế nào là một người phụ nữ đẹp (Ngạn ngữ Đức)*
- ✘ *Phụ nữ luôn sẵn sàng hy sinh, nếu bạn cho họ cơ hội. Sở trường của họ chính là nhường nhịn (W.S.Moom)*
- ✘ *Cái duyên là khí giới tuyệt đối. Nhưng nếu bạn tưởng rằng bạn là người có duyên thì chắc chắn là hoàn toàn không có rồi (Lori Lio)*
- ✘ *Bạn chó lên án người phụ nữ nào bay từ người đàn ông này đến người đàn ông khác. Cô ta đang tìm người đàn ông chung thủy (Gôt)*

- ✘ *Khi một người phụ nữ từ chối tình yêu của bạn và thay vào đó, cô ta đề nghị giữ vững tình bạn, bạn chớ nghĩ đó là lời từ biệt – điều đó có nghĩa là cô ta muốn bạn hành động theo thứ tự đã định sẵn. (D Moliere)*
- ✘ *Đàn ông đau xót với cái họ mất, còn phụ nữ với cái mà họ không thể nhận được (D.Bilingx)*
- ✘ *Im lặng đem đến cho người phụ nữ sự kính nể (Sophocle).*
- ✘ *Phụ nữ bao giờ cũng yêu vì tài trước khi yêu về bề ngoài (Banzac)*
- ✘ *Phụ nữ sẽ coi chúng ta là đàn ông thực sự, nếu chúng ta biết nhường nhịn họ trong tất cả mọi thứ (M.Genin)*
- ✘ *Tôi thích người đàn ông có tương lai và người phụ nữ có quá khứ (O. Uaind)*
- ✘ *Người phụ nữ dễ tha thứ cho sự xúc phạm. nhưng không bao giờ quên sự coi thường (P.Gordon)*
- ✘ *Người phụ nữ cảm và nói theo trực giác của con tim nên chẳng bao giờ sai lầm. Không ai biết nói những lời sâu sắc và êm ái cho bằng người phụ nữ. Êm ái và sâu sắc, đó chính là con người họ (V. Hugo)*
- ✘ *Chính tâm hồn tạo nên cái nhìn, mà tâm hồn lại không có nhiều, thành thử những cặp mắt đẹp rất hiếm (L. Mecxié) -*
- ✘ *Tính hiền dịu của phụ nữ với cuộc đời là dấu hiệu xác thực của một cuộc sống nội tâm phong phú (Pautôpxki)*
- ✘ *Tình yêu thành thật làm cho người phụ nữ trở nên kín đáo và ít bộc lộ (Barthe)*
- ✘ *Trước con mắt của người yêu, không có người phụ nữ nào xấu cả (Ronsard)*

- ✘ *Người phụ nữ trung thành nhất chỉ muốn sống với một người đàn ông, nhưng họ vẫn muốn có nhiều người đàn ông khác chết vì họ. (Giracdanh)*
- ✘ *Không có một người phụ nữ nào lại không có một người đàn ông vô danh chiêm ngưỡng, tôn thờ mình. (Giracdanh)*
- ✘ *Chẳng bao giờ xảy ra chuyện ta yêu mà người con gái không hề hay biết – ta tin rằng mình đã tỏ tình một cách rõ ràng bằng một giọng nói, một ánh mắt, một cái chạm tay nhẹ nhàng. (G. Greene)*
- ✘ *Trước phái đẹp và âm nhạc, thời gian sẽ trở thành vô nghĩa (A. Xmit)*
- ✘ *Mỗi khi bạn cười với một người, đó là một hành động yêu thương, một quà tặng cho người đó, một món quà đẹp. “An lạc bắt đầu bằng nụ cười. (Mẹ Teresa).*
- ✘ *Không có người phụ nữ nào xấu, chỉ có người phụ nữ không biết làm cho mình trở thành quyến rũ mà thôi (Christian Dior)*
- ✘ *Một người phụ nữ sẽ nghi ngờ tất cả những gì bạn nói, trừ phi đó là lời ca ngợi nàng. (Elbert Hubbard).*
- ✘ *Nếu phụ nữ không hiện hữu, tất cả tiền bạc trên thế giới đều vô nghĩa. (Aristotle onassis)*
- ✘ *Không ai yêu một người phụ nữ vì nàng đẹp hay nàng xấu, ngu ngốc hay thông minh. Chúng ta yêu vì chúng ta yêu. (Balzac)*
- ✘ *Phụ nữ vừa là trái táo, vừa là con rắn. (Heinrich Heine)*
- ✘ *Cả cuộc đời của người phụ nữ là một bài lịch sử về những yêu thương (Washington Irving).*

- ✘ *Người phụ nữ chưa từng dối trá là người phụ nữ không có trí tưởng tượng và không có lòng trắc ẩn. (Agatha Christie)*
- ✘ *Người phụ nữ có thể tự tạo công việc cho mình là người phụ nữ sẽ có được danh vọng và vận mệnh. (Amelia Earhart)*
- ✘ *Đối với phụ nữ, đừng bao giờ bỏ lỡ cơ hội khen họ đẹp. (Author Unknown)*
- ✘ *Phụ nữ có thể ngã khi người đàn ông không có sức mạnh. (William Shakespeare)*
- ✘ *Hãy nghe đây, con trai. Hầu hết phụ nữ đều nông cạn và trẻ con. Nhưng tầm phạm vi của họ lớn hơn ta. Người can đảm, can đảm hơn. Người tốt, tốt đẹp hơn – và nếu nói về vấn đề đó, kẻ ác cũng ác độc hơn. (Robert A Heinlein).*
- ✘ *Con đường nhanh nhất dẫn đến trái tim của một người là bàn luận về những điều người ấy quan tâm nhất. (Dale Carnegie)*
- ✘ *Chúa tạo ra đàn ông để thử thách linh hồn phụ nữ (Robert A Heinlein)*
- ✘ *Không người phụ nữ nào già đi qua tuổi mười tám trong trái tim mình. (Robert A Heinlein)*
- ✘ *Không ai ngoài người phụ nữ có thể giúp người đàn ông trước nỗi phiền muộn của con tim... (Bram Stoker)*
- ✘ *Đằng sau mỗi người đàn ông thành công là một người phụ nữ, đằng sau nàng là vợ của anh ta. (Groucho Marx)*
- ✘ *Đàn ông tốt tới mức anh ta phải tốt, còn người phụ nữ xấu tới mức nàng dám... (Elbert Hubbard)*
- ✘ *Các cô gái phải làm sao khi không có người mẹ giúp đỡ họ vượt qua những rắc rối? (Louisa May Alcott)*

- ✘ *Tại sao người phụ nữ lại nhìn thấy được từ khoảng cách xa xôi, điều mà đàn ông nhìn gần cũng không thấy được? (Thomas Hardy)*
- ✘ *Người phụ nữ mạnh mẽ hấp tấp vứt bỏ thể mạnh của mình còn kém cỏi hơn người phụ nữ yếu ớt chẳng bao giờ có thể mạnh nào để ném đi. (Thomas Hardy)*
- ✘ *Tất cả lý trí của đàn ông không đáng giá bằng một cảm xúc của phụ nữ. (Voltaire)*
- ✘ *Tri thức đúng đắn của nhân loại là phụ nữ. (Henry Brooks Adams)*
- ✘ *Sự tưởng tượng của phụ nữ diễn ra rất nhanh chóng; nó nhảy từ thần phục sang tình yêu, rồi từ tình yêu sang hôn nhân chỉ trong khoảng khắc. (Jane Austen)*
- ✘ *Biểu cảm người phụ nữ mang trên gương mặt quan trọng hơn nhiều quần áo nàng mặc trên người. (Dale Carnegie)*
- ✘ *Khi một người phụ nữ đang nói, hãy nghe điều nàng nói qua đôi mắt của nàng (Victor Hugo).*
- ✘ *Độ lâu bền của sự đam mê tỉ lệ thuận với sự kháng cự ban đầu của người phụ nữ. (Balzac)*
- ✘ *Trẻ con, những đứa trẻ đáng yêu, có thể an ủi người phụ nữ về sắc đẹp đã tàn phai. (Balzac)*
- ✘ *Lấy lửa thử vàng, lấy vàng thử đàn bà, lấy đàn bà thử đàn ông (Cullen)*
- ✘ *Hỡi ôi! Tình yêu của đàn bà ai cũng biết là vừa dễ thương vừa đáng sợ (Lord Byron).*
- ✘ *Hãy đợi hoàng hôn để thấy cái đẹp của buổi bình minh và hãy đợi tuổi già để hiểu thế nào là một người phụ nữ đẹp (Ngạn ngữ Đức).*

- ✘ *Phụ nữ có cái tài không ai bắt chước được trong việc biểu lộ tình cảm, mà không cần đến những lời nói sôi nổi. Sự hùng biện của họ tập trung đặc biệt ở giọng nói, cử chỉ, tác phong và những cái nhìn (Banzac)*
- ✘ *Ghen tuông là căn bệnh, tình yêu là sức khỏe. Kẻ non nớt thường nhầm lẫn hai trạng thái này, hoặc cho rằng càng yêu, ghen tuông càng mạnh – thực ra, chúng không tương thích, cảm xúc này thường không để lại chỗ cho cảm xúc kia. (Robert A Heinlein)*
- ✘ *Lý trí cho ta biết điều cần phải tránh, chỉ có con tim mới cho ta biết điều nên làm (J. Joubert).*
- ✘ *Thuốc đo giá trị của người phụ nữ, chính là người đàn ông mà nàng yêu (Platon).*
- ✘ *Trở ngại to nhất của hạnh phúc là trông chờ một hạnh phúc lớn hơn (fontenelle).*

DANH NGÔN VỀ TÌNH YÊU

- ✘ *Với phân tích cuối cùng, tình yêu là cuộc sống. Tình yêu không bao giờ thất bại và cuộc sống không bao giờ thất bại chừng nào còn có tình yêu. (Henry Drummond)*
- ✘ *Nếu là đá hãy là đá nam châm, nếu là cây hãy là cây trinh nữ, nếu là người hãy sống yêu thương (Victor Hugo).*
- ✘ *Không có bầu trời ử dột, nếu trái tim tỏa sáng (Charles Churchill).*
- ✘ *Tình yêu chân thật là tình yêu không biết mặc cả. Nơi nào có chuyện tìm kiếm một sự trả giá, thì không thể có tình yêu chân thật. (Vivekananda – Tôn giáo là gì).*
- ✘ *Tình yêu không cần biết phần thưởng là gì. Đừng hỏi*

điều gì báo đáp cho tình yêu của bạn, hãy để địa vị của bạn luôn là kẻ cho. Hãy dâng tình yêu bạn cho Thượng Đế, đừng đòi hỏi điều báo đáp, dầu là từ Ngài (Vivekananda / Tôn giáo là gì).

- ✘ *Thay vì chống đối, hãy yêu thương bất cứ ai, chúng ta sẽ có tình thân ái vô biên với tất cả (Vivekanand / Tôn giáo là gì).*
- ✘ *Hãy đào hai huyệt mộ khi bước chân vào con đường rửa hận (Cổ ngữ Trung hoa).*
- ✘ *Yêu là hành động. (Victor Hugo)*
- ✘ *Khi không có những thứ ta yêu, thì hãy yêu những gì ta đang có (Roger De Bussy-Rabutin).*
- ✘ *Chỉ một ngày yêu thương, cả cuộc đời đều biến đổi (R. Browning).*
- ✘ *Những nụ hồng tình yêu làm đẹp vườn đời. (Lord Byron)*
- ✘ *Sự ghen tuông, con rồng giết hại tình yêu nhân danh gìn giữ tình yêu. (Havelock Ellis)*
- ✘ *Chớ nên quên rằng sức mạnh quyền uy nhất trên trái đất là tình yêu (Nelson Rockefeller).*
- ✘ *Tình yêu là trạng thái mà khi đó hạnh phúc của một người khác trở nên cực kỳ quan trọng đối với hạnh phúc của bạn. (Robert A Heinlein)*
- ✘ *Tình yêu là thiên đường, nhưng nó có thể đau đớn như địa ngục. (Khuyết danh)*
- ✘ *Yêu không chỉ là một danh từ – nó là một động từ; nó không chỉ là cảm xúc, mà nó là quan tâm, chia sẻ, giúp đỡ, và hy sinh. (William Arthur Ward)*

- ✘ *Trái tim đang yêu luôn luôn trẻ trung. (Ngạn ngữ Hy Lạp)*
- ✘ *Tình yêu không phải toàn bộ đều là cơn mê sảng, nhưng nó có rất nhiều điểm giống. (Thomas Carlyle)*
- ✘ *Tình yêu chúng ta có trong tuổi trẻ chỉ là hời hợt so với tình yêu mà một người đàn ông già nua dành cho người vợ già của mình. (Will Durant)*
- ✘ *Cũng như sự ích kỷ và phàn nàn làm tha hóa tâm hồn, tình yêu với những niềm vui của mình làm tâm hồn trở nên rõ ràng và sắc nét. (Helen Keller)*
- ✘ *Triệu chứng mạnh mẽ nhất của tình yêu là sự dịu dàng đôi lúc tới mức không chịu nổi. (Victor Hugo)*
- ✘ *Tại sao yêu lại tốt hơn được yêu? Vì nó chắc chắn hơn. (Sacha Guitry)*
- ✘ *Chúng ta bảo tình yêu là sự sống; nhưng tình yêu không có hy vọng và niềm tin là cái chết đau đớn. (Elbert Hubbard)*
- ✘ *Tình yêu giống như chiến tranh, dễ bắt đầu, nhưng rất khó để dừng lại. (Henry Louis Mencken)*
- ✘ *Cuộc sống và tình yêu đều vô cùng quý giá khi chúng đang nở rộ. (Louisa May Alcott)*
- ✘ *Tình yêu là thứ duy nhất chúng ta có thể mang theo mình khi ra đi, và nó khiến mọi sự kết thúc trở thành dễ dàng. (Louisa May Alcott)*
- ✘ *Tình yêu thật sự đã hiếm, tình bạn thật sự còn hiếm hơn. (LaFontaine)*
- ✘ *Sự vắng mặt mãi sắc tình yêu, sự hiện diện gia cố nó. (Thomas Fuller)*

- ✘ *Hãy xứng đáng với tình yêu, và rồi tình yêu sẽ đến. (Louisa May Alcott)*
- ✘ *Yêu thương mang lại nhiều lạc thú hơn là được yêu. (Thomas Fuller)*
- ✘ *Yêu thương ai, thì không nên so sánh người ấy với một ai cả (Bernard Grasset).*
- ✘ *Với phân tích cuối cùng, tình yêu là cuộc sống. Tình yêu không bao giờ thất bại và cuộc sống không bao giờ thất bại chừng nào còn có tình yêu. (Henry Drummond)*
- ✘ *Tình yêu chân thực thường được gieo hạt, nhưng hiếm khi nảy mầm trên mặt đất. (Edmund Spenser).*
- ✘ *Tình yêu là một đóa hoa có thể mọc trên bất cứ mảnh đất nào, tỏa ra những điều kỳ diệu không thể bị cái lạnh của mùa thu hay băng giá của mùa đông khuất phục, nở rộ và ngát hương quanh năm, ban phúc cho cả những người đem tặng nó đi và những người nhận nó. (Louisa May Alcott)*
- ✘ *Tình yêu nơi hai trái tim hòa nhập tạo nên cùng một ý nguyện. Và tất cả vì tình yêu, không vì phần thưởng. (Edmund Spenser)*
- ✘ *Thế giới không có tình yêu là thế giới đã chết. (Albert Camus)*
- ✘ *Món quà lớn nhất mà bạn có thể trao cho người khác là món quà của tình yêu và sự chấp nhận vô điều kiện. (Brian Tracy)*
- ✘ *Tình yêu thuần khiết và nghi ngờ không thể sống cùng nhau: tại cánh cửa nơi nghi ngờ bước vào, tình yêu rời khỏi. (Alexandre Dumas)*

- ✘ *Tình yêu thực sự luôn luôn làm người đàn ông trở nên tốt đẹp hơn, dù nó được người phụ nữ nào mang đến. (Alexandre Dumas)*
- ✘ *Chỉ có một thứ hạnh phúc trên đời, yêu và được yêu. (George Sand)*
- ✘ *Yêu là tìm chính hạnh phúc của mình trong hạnh phúc của kẻ khác (Leibnitz).*
- ✘ *Nẻo đường của tình yêu chân thật chẳng bao giờ phẳng lặng. (William Shakespeare).*
- ✘ *Cuộc sống đồng điệu giữa những người yêu nhau là hạnh phúc lý tưởng. (George Sand)*
- ✘ *Một trái tim tràn đầy yêu thương không hận thù, không bao giờ bị bệnh tật, dù ở người già một trăm tuổi, vẫn rắn chắc khỏe mạnh như trẻ đôi mươi (Dã Trung Tử).*
- ✘ *Cái trở ngại to nhất của hạnh phúc là trông chờ một hạnh phúc khác lớn hơn (Fontenelle)*
- ✘ *Hạnh phúc cho mai sau không có. Hạnh phúc là hoặc là ngay tức khắc hoặc là không bao giờ (René Barjavel).*
- ✘ *Bản thân của cuộc sống chính là hạnh phúc. Cuộc sống không chỉ để sống mà là để sống có hạnh phúc (René Barjavel).*
- ✘ *Hạnh phúc như một chiếc đồng hồ, loại nào đơn giản nhất, là thứ ít hư hỏng nhất (Cchamfort).*
- ✘ *Chúng ta bảo tình yêu là sự sống, nhưng tình yêu không có hy vọng và niềm tin là cái chết đau đớn (Elbert Hubbard).*
- ✘ *Thước đo giá trị của người phụ nữ, chính là người đàn ông mà nàng yêu (Platon).*

- ✘ *Bạn ngắm một vì sao do hai lẽ: một là vì nó sáng, hai là nó vượt quá tầm hiểu biết. Bên cạnh bạn có một ánh sáng êm dịu hơn và huyền bí hơn, đó là người phụ nữ (Victor Hugo).*
- ✘ *Tình yêu chỉ là một trong nhiều niềm đam mê (Samuel Jonson).*
- ✘ *Thành công trong cuộc đời không có gì liên quan đến bạn đạt được, hay hoàn thành cho chính mình, mà thành công là những gì bạn ban rải yêu thương cho người khác (Norman Coe).*
- ✘ *Sức mạnh của tình thương luôn điều động phần tâm linh, phần tâm linh lại sai sử các cơ quan vật chất... Nên giá trị con người, được Thượng Đế nhìn nhận qua các việc họ đã gieo rất tình thương yêu với thế gian như thế nào... (Betty Eadie – Trở về từ cõi sáng – Bản dịch Nguyễn Phong).*
- ✘ *Cuộc sống đồng điệu của những người yêu nhau, là hạnh phúc lý tưởng (George Sand).*
- ✘ *Món quà lớn nhất mà bạn có thể trao cho người khác, là món quà của tình yêu, và sự chấp nhận tình yêu vô điều kiện (Brian Tracy).*

TU LIỆU THAM KHẢO

- 📖 *Kinh Thiên Đạo Thế Đạo.*
- 📖 *Thánh Ngôn Hiệp Tuyển Q.1 & Q.2*
- 📖 *Nữ Trung Tòng Phận của Bà Đoàn Thị Điểm giảng cơ để bút.*
- 📖 *Các lời phê của Đức Phạm Hộ Pháp.*
- 📖 *Lời thuyết đạo của Đức Hộ Pháp.*
- 📖 *Chơn sư và Thánh đạo – Nguyên tác của Đức Giám mục C.W. Leadbeater, Bản dịch Nguyễn Hữu Kiệt.*
- 📖 *Giáo lý của Ngài Tiếp Pháp Trương Văn Trảng*
- 📖 *Thánh ngôn sưu tập của Hiền tài Nguyễn Văn Hồng*
- 📖 *Trung dung / Bản dịch Đoàn Trung Còn.*
- 📖 *Luận ngữ / Bản dịch Đoàn Trung Còn.*
- 📖 *Nho Gia châm ngôn lục / Hàn Tinh sưu tập.*
- 📖 *Lịch sử thế giới / Nguyễn Hiến Lê & Thanh Giang*
- 📖 *Từ điển thành ngữ điển tích – Danh nhân từ điển / Trịnh Văn Thanh*
- 📖 *Một số tài liệu rời sưu tập trên các báo chí và Internet*

LỜI TRI ÂN CHÂN THÀNH

Chúng tôi xin chân thành tri ân các đạo tâm gần xa đã giúp đỡ tinh thần, đóng góp ý kiến và tài trợ vật chất (công sức và tiền bạc), để các đầu sách “*Tìm hiểu về Cao Đài giáo*” của soạn giả Dã Trung Tử lần lượt được in ấn, góp phần trong việc phổ truyền chơn giáo Cao Đài.

Hầu hết quý đạo tâm giúp đỡ với tiêu chí “*vô kỳ, vô công, vô danh*”, nên khuyên chúng tôi không được nêu rõ phương danh của quý vị đã ủng hộ giúp đỡ.

Vâng theo tôn ý của quý vị, chúng tôi xin không nêu phương danh từng vị một, mà xin gửi lời “*Tri ân sâu xa và chân thành*” đến quý đạo tâm đã có lòng trợ giúp cả tinh thần lẫn vật chất, để các đầu sách “*Tìm hiểu về Cao Đài*” được in ấn phát hành, sớm đến tay đồng đạo và quý vị muốn tìm hiểu về đạo Cao Đài.

Thay mặt nhóm ấn tống:

LÊ THỊ HỒNG

130 Ông Ích Đường, Quận Cẩm
Lệ, Thành phố Đà Nẵng

Tel. 0511. 3846687 Mob. 0989.754.420

1. Ngày xưa chồng nàng Tô Huệ bị đày đi lính thú phương xa, cô rất giỏi nữ công, nàng dệt thơ văn trên bức gấm, dâng lên vua, nhà vua mến tài nữ công của cô, nên cho chồng về với gia đình. Nên Thánh giáo Thất nương cũng có đề cập:

*Thương Tô Huệ hàng ngày dệt gấm,
Dâng tâm trung vào tận đền rồng.*

QUYỀN NĂNG - SỰ MẠNG
của NGƯỜI PHỤ NỮ THEO CAO ĐÀI GIÁO

DẤ TRUNG TỬ